

Pääomasijoittajan yritysvastuu

Case: Korona Invest Oy

Jenna Mäntynen

Opinnäytetyö

Matkailun liikkeenjohdon ko

2014

<p>Tekijä tai tekijät Jenna Mäntynen</p>	<p>Ryhmätunnus tai aloitusvuosi 2011</p>
<p>Raportin nimi Pääomasijoittajan yritysvastuu Case: Korona Invest Oy</p>	<p>Sivu- ja liitesivumäärä 63 + 20</p>
<p>Opettajat tai ohjaajat Minna-Maari Harmaala</p>	
<p>Tämän opinnäytetyön tavoitteena on selvittää vastuullisuusviestinnän nykytilaa ja tulevaisuuden trendejä pääomasijoitusallalla. Työ on rajattu käsittelemään aihetta pääomarahastojen hallinnointiyhtiöiden näkökulmasta. Työ on tehty toimeksiantona Korona Invest Oy:lle. Tutkimuksen keskeisenä tavoitteena on selvittää miten Korona Invest Oy voi kehittää vastuullisuusviestintäänsä. Työ on tehty laadullista tutkimusmenetelmää käyttäen, ja se toteutettiin 1.1.-8.5.2014 välisenä aikana.</p> <p>Tutkimuksen teoreettinen viitekehys käsittelee yritys vastuun käsitettä ja implementointia yrityksen liiketoimintaan, vastuullisuusviestinnän prosesseja ja viestintäkanavia sekä yritys vastuuraportointia. Viitekehyksessä käsitellään pääomasijoitustoimintaa sijoitusmuotona sekä vastuullista sijoittamista.</p> <p>Pääomasijoitusalan toimijoiden vastuullisuusviestintää tutkittiin verkkosivujen perusteella. Toimeksiantajan vastuullisuutta ja vaikuttavuustavoitteiden toteutumista tutkittiin saatavilla olevan yrityksen oman materiaalin avulla. Tulevaisuuden odotuksia hallinnointiyhtiöille tutkittiin haastattelujen avulla. Haastatteluja tehtiin kuusi, ja haastattelut olivat institutionaalisen sijoittajan palveluksessa olevia sijoitusalan ammattilaisia. Haastattelut toteutettiin 17.1.-21.3.2014 välisenä aikana.</p> <p>Tuloksista käy ilmi, että vastuullisuus on pääomasijoitusallalla vielä kehitysvaiheessa. Osa alan toimijoista viestii tällä hetkellä vastuullisuudestaan. Tulevaisuudessa sijoittajat tulevat antamaan vastuullisuudelle enemmän painoarvoa sijoituspäätöksiä tehdessään. Näin olleen vastuullisuusviestinnän merkitys kasvaa. Tehokkaimpia kanavia hallinnointiyhtiön vastuullisuusviestinnälle ovat yrityksen omat sisäiset ohjeistot sekä vastuullisuusasioiden sisällyttäminen rahastoraportteihin. Vastuullisuuden kehittäminen rahastojen kohdeyrityksissä koettiin yritys vastuuraportointia tärkeämmäksi. Tärkeimpänä viestinnän sisältönä katsottiin olevan kehitystoimenpiteet kohdeyrityksissä.</p>	
<p>Asiasanat Vastuullisuus, vastuullisuusviestintä, yritys vastuun, pääomasijoittaminen, vastuullinen sijoittaminen</p>	

Tourism management

<p>Authors Jenna Mäntynen</p>	<p>Group or year of entry 2011</p>
<p>The title of thesis Sustainability in private equity investment Case: Korona Invest Ltd.</p>	<p>Number of report pages and attachment pages 63 + 20</p>
<p>Advisor(s) Minna-Maari Harmaala</p>	
<p>Korona Invest Ltd. is a Finnish private equity fund manager. Korona Invest Ltd. also assigned this Bachelor's thesis. The primary objective is to find out the current state and future trends of sustainability communication in private equity. Based on the information gathered, another objective is to find suggestions to develop Korona's sustainability communication. The thesis has been delimited to study the subject from a fund manager point of view. The study was carried out using qualitative methods during 1 January – 8 May 2014.</p> <p>The theory section of the study opens up the concepts of corporate responsibility and sustainability communication. Communication processes and channels as well as sustainability reporting are also outlined. The concept and basic process of private equity and sustainable investment are also introduced in the theory section of the study.</p> <p>Sustainability communications of the operators in the private equity field were studied using their websites. Korona's sustainability and the realization of the sustainability objectives were studied using the company's own materials. Investors' future expectations of fund managers were gathered with interviews. Six themed interviews were carried out during 17 January – 21 March 2014.</p> <p>The results indicate that sustainability is a growing interest in the private equity sector. Some of the private equity operators already communicate about sustainability. In the future investors' demand on sustainability communications for fund managers will grow. The most effective channels are the companies' own internal guidelines and fund reports. Nonetheless more important than fund managers own reporting is to develop sustainability in the fund operators' portfolio companies. The primary content of sustainability communications was seen to be descriptions of steps taken to improve the operation.</p>	
<p>Key words Sustainability, sustainability communication, corporate responsibility, private equity, responsible investment</p>	

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Tutkimusongelma ja tavoitteet	1
1.2	Työn rakenne	2
1.3	Keskeiset käsitteet	3
1.4	Keskeiset lyhenteet.....	3
2	Yritysvastuu.....	5
2.1	Yritysvastuun osa-alueet.....	5
2.2	Hyöty ja motiivit.....	7
2.3	Yritysvastuun implementointi liiketoimintaan.....	9
3	Vastuullisuusviestintä.....	11
3.1	Vastuullisuusviestinnän lähtökohdat	11
3.2	Viestintäprosessi.....	12
3.3	Viestintäkanavat.....	12
3.4	Yritysvastuuraportointi.....	13
4	Pääomasijoittaminen.....	18
4.1	Pääomasijoittamisen hyödyt.....	18
4.2	Pääomasijoitustoiminnan prosessi	19
4.3	Vastuullinen sijoittaminen.....	20
5	Tutkimuksen toteutus.....	26
5.1	Tutkimuksen vaiheet ja aikataulu	26
5.2	Tutkimusmenetelmä	26
5.3	Aineisto ja käytetyt analyysit	28
5.4	Tutkimuksen toistettavuus ja pätevyys.....	30
6	Tulokset.....	32
6.1	Vastuullisuus Korona Invest Oy:llä	32
6.2	Vastuullisuusviestintä verkossa tällä hetkellä.....	38
6.3	Sijoittajien odotukset hallinnointiyhtiöille.....	42
6.4	Sijoittajien ajatukset vastuullisuusviestinnästä	44
6.5	Aloitteiden ja järjestöjen jäsenyyksien merkitys sijoittajille.....	48
6.6	Hallinnointiyhtiön tehokkaat viestintäkeinot.....	50

7	Pohdinta	52
7.1	Tulevaisuuden vastuullisuusviestintä on läpinäkyvää ja kohdennettua	52
7.2	Kehittämisen- ja jatkotutkimusehdotukset	55
7.3	Opinnäytetyöprosessin ja oman oppimisen arviointi	57
	Lähteet	59
	Litteet	64
	Liite 1. Koronan kohdeyritysten vastuullisuusviestintä verkossa	64
	Liite 2. FVCA:n jäsenten vastuullisuusviestintä verkossa	67
	Liite 3. Finsifin jäsenten vastuullisuusviestintä verkossa	75

1 Johdanto

Vastuullisuus ei ole mitään uutta tai vasta keksittyä. Yritysvastuuta on ollut jo 1800-luvulta lähtien, mutta otsikkoihin yritysvastuu on noussut 2000-luvulla ja yleensä negatiivisessa valossa. Kun bangladeshilaisessa tehtaassa ei noudateta inhimillisiä työaikoja, herää aktiivinen keskustelu yrityksen vastuusta ja etiikasta. Jokainen yritys toimii vastuullisesti aivan tietämättäänkin; maksamalla veroja tai tarjoamalla työpaikkoja. Markkinataloudessa, jossa kuluttajat äänestävät jaloillaan, on pysyttävä kehityksessä mukana. Monet yritykset ovat joutuneet punnitsemaan omia vastuullisuuden toimintatapoja ja -malleja. Enää ei riitä, että verot maksetaan oikein. Yrityksillä on paljon vaikutusmahdollisuuksia, ja niitä vaaditaan käyttämään. Yritys, joka vain maksaa veronsa oikein, saattaa kutsua itseään vastuulliseksi toimijaksi. Onko yritys todella vastuullinen, jää muiden arvioitavaksi.

Teen opinnäytetyöni toimeksiantona Korona Invest Oy:lle, myöhemmin Korona. Korona on suomalainen pääomarahastojen hallinnointiyhtiö, joka hallinnoi kahta rahastoa; Terveysrahasto Oy:tä sekä Palvelurahasto I Ky:tä. Hallinnoitavat pääomat ovat yhteensä 83 milj. euroa.

Vastuullinen sijoittaminen on saanut alkunsa eettisenä sijoittamisena 1600-luvulla. Tämän jälkeen kehitys on ollut hidasta. Vastuullisuus on pääomasijoitustoiminnassa varsinkin uutta. Vasta 2000-luvulla vastuullisuus on kasvattanut asemaansa pääomasijoitustoiminnassa. Nyt vastuullinen sijoittaminen on ajankohtainen aihe, mutta sen vaikutuksia pääomasijoitustoimintaan ei ole juurikaan tutkittu Suomessa. Korona on käynnistänyt tämän työn ennakoidakseen sijoittajien tulevia vaatimuksia pääomarahastojen hallinnointiyhtiöille. Euroopan Unioni asettaa vuoden 2014 elokuusta alkaen pääomasijoitusyrityksille vaatimuksen vastuullisuusraportoinnista, joten aihe on alan toimijoille ajankohtainen.

1.1 Tutkimusongelma ja tavoitteet

Tutkimukseni päätutkimusongelmaksi valittiin

- Miten Korona Invest Oy:n tulee kehittää vastuullisuusviestintäänsä?

Alaongelmiksi valittiin

- Onko Korona Invest päässyt rahastoissaan vaikuttavuustavoitteisiinsa ja miten siitä on viestitty?
- Miten pääomasijoitusalan toimijat ja Korona Invest Oy:n sijoituskohteet viestivät vastuullisuudesta verkossa?
- Mitkä ovat sijoittajien tulevaisuuden odotukset hallinnointiyhtiön yritys vastuulle ja vastuullisuusviestinnälle?
- Miten hallinnointiyhtiön tulee viestiä vastuullisuudesta sidosryhmille?
- Kuinka suuri merkitys kansainvälisillä aloitteilla ja järjestöjen jäsenyksillä on sijoittajille?

1.2 Työn rakenne

Luvussa kaksi käsitellään yritys vastuuta ja sen osa-alueita. Luvussa käsitellään yritys vastuun historiaa ja avataan syitä sille, miksi yritys vastuuta tehdään. Yritys vastuutyö vaatii prosesseja, ja nämä prosessit tulee ottaa käyttöön kautta yrityksen koko toiminnan. Tätä yritys vastuuyön implementointia käsitellään myös luvussa kaksi.

Luvussa kolme esitellään vastuullisuusviestintää. Työn päätutkimusongelmaa tukien tutustutaan vastuullisuusviestinnän prosesseihin ja keinoihin. Luvussa käsitellään myös yritys vastuuraportointia.

Luvussa neljä esitellään pääomasijoitustoimintaa yleisesti Suomessa. Tämän luettuaan lukija ymmärtää pääomasijoitustoimintaa tämän tutkimuksen ymmärtämiseen vaaditulla tasolla.

Luvussa viisi esittelen tutkimustani, sen vaiheita ja esittelen käyttämiäni aineistoja ja analyysejä. Esittelen sitä, miten tutkimusalue rajattiin ja mikä oli työn aikataulu.

Luvusta kuusi alkaa tutkimuksen tulosten esittely. Luku jakautuu tutkimuksen alaongelmien mukaisesti vastaten kaikkiin kysymyksiin eri tutkimusmenetelmien valossa.

Tutkimusmenetelminä käytin haastatteluja, verkkosivujen perusteella tehtyjä analyysejä sekä toimeksiantajani vastuullisuustoimiin tutustumista ja sen mittaamista.

Luvussa seitsemän tarkastelen tutkimustuloksia omilla tulkinnoillani. Pohdin, mitä tuloksista voi päätellä, ja mitä lisäarvoa työllä on toimeksiantajalleni. Luvussa esittelen myös kehittämisehdotuksia Koronalle, sekä jatkotutkimusehdotuksia.

1.3 Keskeiset käsitteet

Vastuullisuudesta käytetään monia käsitteitä, kuten vastuullinen yritystoiminta, yritysvastuu ja yhteiskuntavastuu. Ne tarkoittavat pääosin samaa asiaa. Työssä käytetään pääosin termejä yritysvastuu ja vastuullisuus. Yritysvastuun käsitettä avataan kappaleessa kaksi.

Hallinnointiyhtiöllä tarkoitetaan yritystä, joka hallinnoi yhden tai useamman rahaston varoja, jotka on kerätty sijoittajilta. Hallinnointiyhtiössä toimii yksittäisiä rahastomanagereita, jotka ovat vastuussa kohdeyrityksistä.

Vastuullisuusviestintä on kaikkea yritysvastuusta viestimistä; verkossa tapahtuvaa viestintää, yritysvastuuraportteja ja myös yrityksen sisäistä vastuullisuusviestintää. Vastuullisuusviestinnän ei ole tarkoitus toimia yrityksen PR-keinona, vaan toimia vuorovaikutuskanavana yrityksen ja sen sidosryhmien välillä.

1.4 Keskeiset lyhenteet

Alla on taulukoitu työn kannalta olennaisimmat järjestöt, yhdistykset ja aloitteet (Taulukko 1.). Taulukossa esiintyy pääomasijoitus- ja yritysvastuualan toimijoita ja käsitteitä. Taulukosta käy ilmi lyhenteet, ja siinä on lyhyesti esitelty sen tarkoitus tai lyhyt kuvaus toiminnasta.

Taulukko 1. Työn kannalta olennaiset lyhenteet

Lyhenne	Koko nimi	Lyhyt kuvaus
FVCA	Finnish Venture Capital Association, Suomen pääomasijoitusyhdistys ry	Edistää pääomasijoittamisen toimintaedellytyksiä Suomessa sekä ajaa jäsentensä etuja
EVCA	European Private Equity and Venture Capital Association	Huolehtii pääomasijoitustoimialan edellytyksistä sekä läpinäkyvyyden edistämisestä Euroopan laajuisesti
FINSIF	Finland's Sustainable Investment Forum	Aatteellinen yhdistys, jonka tarkoituksena on edistää vastuullista sijoittamista
FIBS	Finnish Business & Society	Riippumaton ja voittoa tavoittelematon yritys- vastuuverkosto
ESG (-asiat)	Environmental, social and corporate governance (-issues)	Ympäristö-, sosiaaliset ja yhtiöiden hallintotapaan liittyvät asiat
UN PRI	The United Nations Principles for Responsible Investment, YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet	Periaatteet käsittelevät ESG-asioiden huomioinnottamista sijoittamisessa

2 Yritysvastuu

”Yritysvastuu on yrityksen vastuuta yhteiskunnallisista vaikutuksistaan.” (Niskala, Pajunen & Tärnå-Mani 2013, 7.) Yritysvastuusta käytetään erilaisia termejä, kuten yhteiskuntavastuu, vastuullisuus, vastuullinen yritystoiminta, eettinen liiketoiminta ja kestävä kehitys (FIBS 2013a).

Länsimaisen yritysvastuun kehityksessä on ollut kolme ajanjaksoa; teollistuminen, kansainvälisen kaupan kasvu ja globalisaation aika. Näinä ajanjaksoina vastuullisuusodotukset ovat vaihdelleet. Teollistumisen alkuaikoina kiinnitettiin huomiota sosiaalisiin epäkohtiin ja loppupuolella ympäristönäkökohtiin. Kansainvälisen kaupan ja globalisaation aikana ympäristövastuun rinnalla sosiaalinen vastuu on korostanut asemaansa. (Härnå & Jallinoja 2012, 24.) Taloudellinen vastuu on saanut paljon huomiota viime vuosien talouskriisien ja veroparatiiseja kohtaan voimistuneen kritiikin ansiosta. (FIBS, 2013b.)

Yritysvastuuverkosto FIBS:in mukaan (2013b) yhteiskunnassa vallitsevat käsitykset oikeasta ja väärästä, sekä yrityksen roolista yhteiskunnassa vaihtelevat, ja yritysten tulee seurata näitä pystyäkseen kehittämään toimintaansa sidosryhmien toivomaan suuntaan. Tämä auttaa reagoimaan muutoksiin ajoissa. (FIBS 2013b.)

FIBS toteutti alkuvuonna 2014 toisen kerran yritysvastuututkimuksen, joka on laajin suomalaisten suuryritysten vastuullisuutta kartoittava tutkimus. Sen kautta selvitetään suomalaisten suuryritysten yhteiskuntavastuutoiminnan käytäntöjä, tavoitteita, vaikutuksia, haasteita ja tulevaisuuden suunnitelmia. Tutkimuksen kohderyhmänä on satunnaisotos Suomen 1000 suurimmasta yrityksestä. Tänä vuonna tutkimukseen vastasi 201 suuryrityksen edustajaa. (FIBS 2014, 3.)

2.1 Yritysvastuun osa-alueet

Yritysvastuu on jaoteltu usein kolmeen eri osa-alueeseen; taloudelliseen, sosiaaliseen ja ympäristöön liittyvään vastuuseen (kuvio 1.). Näitä osa-alueita kutsutaan ESG-asioiksi, joka on käännös englannin kielen termistä Environmental, Social and Governance

(ESG) issues. Erilaiset kansalliset ja kansainväliset normit ja ohjeistot tarjoavat yritysvastuun kolmijakoon erilaisia tarkennettuja näkökulmia ja painotuksia yritysten käytännön vastuullisuustyön tueksi. Näiden ohjeiden tarkoituksena on auttaa yrityksiä integroimaan vastuullisuuden osaksi liiketoimintaa. Ohjeistoja ovat esimerkiksi ISO 26000-yhteiskuntavastuustandardi sekä YK:n Global Compact -aloite. (FIBS 2013b; FIBS 2013c.) Yritysten tulee tarkastella omaa toimintaansa ja keskittyä kehittämään heille olennaisimpia yritysvastuun osa-alueisiin liittyviä toimenpiteitä. (FIBS 2013b.) Nämä osa-alueet ovat toisistaan riippuvuussuhteessa, jolloin usein yhdellä toimenpiteellä on useampaa osa-aluetta koskeva vaikutus (Harmaala & Jallinoja 2012, 18).

Yrityksen pyrkimystä toimia ympäristön kannalta parhaalla mahdollisella tavalla kutsutaan ympäristövastuuksi. Keskeisiä kysymyksiä ovat tehokas ja säästäväinen luonnonvarojen käyttö sekä ilmastomuutoksen torjunta. Ympäristövastuun käsite on laajentunut vuosien saatossa. Yritykset eivät huolehdi pelkästään itse aiheuttamistaan ympäristövaikutuksista, joista heillä on välitön vastuu, vaan myös tuotantoketjujen ja tuotteiden koko elinkaaren aikaisista ympäristövaikutuksista. (Harmaala & Jallinoja 2012, 22; Niskala ym. 2013, 18.)

Sosiaalinen vastuu koskee yrityksen henkilöstöä, tuotteita, yhteistyökumppaneita sekä koko yhteiskuntaa. Henkilöstön osaamisen kehittäminen ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen sekä tuotevastuu- ja kuluttajansuojakysymykset kuuluvat yrityksen sosiaaliseen vastuuseen. Länsimaissa sosiaalisen vastuun koetaan olevan lainsäädännön ja työehtosopimusten ylittävää, kuten henkilöstön hyvinvoinnin edistämistä. Hyvinvointivaltiossa monet sosiaaliset velvollisuudet on säädelty laissa. Monissa kehittyvissä maissa nämä hyvinvointivaltion laissa määrittelemät velvollisuudet ovat yritysten vapaaehtoisen toiminnan piirissä. (Harmaala & Jallinoja 2012, 20-21; Niskala ym. 2013, 18.)

Niskalan ym. (2013, 17–18) mukaan taloudellinen vastuu on sitä, miten yritystoiminnan tuottama taloudellinen lisäarvo jakautuu yrityksen ja sen eri sidosryhmien kesken. Se tarkoittaa osakkeenomistajien odotusten täyttämistä ja yhteiskunnan hyvinvoinnin edistämistä. Verojen ja palkkojen maksu sekä ostot toimittajilta ovat taloudellisen

lisäarvon tuottamista sidosryhmille. Näiden välittömien vaikutusten lisäksi vaikutukset voivat olla myös välillisiä, kuten yrityksen tavarantoimittajille suunnattujen ostojen työllistämisaikutukset ja niiden synnyttämät palkka- ja verotulot. (Niskala ym. 2013, 18, 69.) Yritystoiminnan tulee olla kannattavaa ja kilpailukykyistä, jotta se voi tuottaa taloudellista hyvinvointia yhteiskunnalle. Tällöin edellytykset perustuvat yrityksen kilpailukykyyn ja taloudelliseen suorituskykyyn. Yritysvastuun taloudellinen vastuu painottaa sitä ajatusta, että liiketoiminnan tulee olla pitkällä aikavälillä toimintakykyinen. (Harmaala & Jallinoja 2012, 18-20.)

Kuvio 1. Mistä yritys vastuu rakentuu? (Niskala ym. 2013, 18. Lähde: Yrityksen yhteiskuntavastuu – Mistä on kysymys? (IT, 2000))

2.2 Hyöty ja motiivit

Vaikka vastuullisuudella yritykset saavat ja hakevat yhteiskunnallista hyväksyntää ja hyvää mainetta, ovat liiketoiminnan vastuullisuuden motiivit taloudellisia; liiketoiminnan arvoa pyritään lisäämään toimimalla vastuullisesti. Vastuullisuus toimii myös riskienhallintatyökaluna. (Kuvaja & Malmelin 2008, 150.) FIBSin yritys vastuututkimuksen perusteella vastuullisuutta ei nähdä Suomessa vielä tulokseen ja kannattavuuteen vaikuttavana tekijänä. 71 prosenttia vastanneista yrityksistä pitää vastuullisuutta erittäin olennaisena liiketoimintansa kannalta, mutta vain harvat olivat maininneet vastuullisuustoimien tavoitteeksi kustannussäästöt tai myynnin kasvattamisen. Vastuullisuuden katso-

taan auttaneen vähentämään kustannuksia ja lisäävän myyntiä. (FIBS 2014, 5-10.) Tutkimuksen mukaan 15 prosenttia yrityksistä kokee vastuullisuuden vaikuttavan yrityksensä osakkeiden arvoon. Sijoittajia ja omistajia pidetään keskeisenä vastuullisuustoimintaa ohjaavina toimijoina. Tutkimuksen mukaan yksi syy taloudellisten tavoitteiden ja saatujen hyötyjen ristiriitaan voi olla se, että alle puolet kyselyyn osallistuneista yrityksistä on palkannut yritys vastuuseen erikoistuneen henkilön suunnittelemaan ja johtamaan vastuullisuustoimintaansa. FIBS:n toiminnanjohtajan Mikko Routin (FIBS 2014, 2) mukaan yritysten tulee rohkeasti asettaa konkreettisia taloudellisia tavoitteita vastuullisille käytännöilleen. Erilaisten mittareiden käyttö vaikuttavuuden seurannassa on hyvä työkalu tarkkaan seurantaan sekä toiminnan kehittämiseen (FIBS 2014, 2).

Yritysvastuututkimukseen vastanneiden mukaan maineen rakennus ja toimintaedellytyksien turvaaminen katsotaan tärkeimmiksi syiksi vastuullisuustyölle. Ristiriitaa löytyy, sillä vain harva vastasi kehittävänsä tuotteita tai palveluita vastuullisuusnäkökulmasta käsin. (FIBS 2014, 2.)

Profile-lehden haastattelussa (2013, 9) Aalto yliopiston markkinoinnin professori John Schouten sanoo, että vastuullisuudella voi saada kilpailuetua ja säästää kustannuksissa. Hänen mielestään yritykset, jotka implementoivat vastuullisuuden ensimmäisinä ovat niitä yrityksiä, jotka menestyvät. Hän kertoo esimerkin, jossa kierrätettäviä materiaaleja hyödyntävä yritys säästää energiaa, kun materiaalien uudelleenvalmistukselta vältytään. Samalla säästyy rahaa, kun materiaaleja voidaan hyödyntää uudelleen. Tällainen toiminta synnyttää parempaa työnantajakuvaa, joka houkuttelee yritykseen parempaa henkilöstöä. Kun yritykset pyrkivät kehittämään vastuullisuuttaan, tarvitsee heidän innovoida. Innovoimalla uusia toimintatapoja- ja malleja, synnytetään taas kilpailuetua. (Sinclair 2013, 9.) Viime vuosina on alettu puhua jaetun yhteisen arvon luomisesta (creating shared value, CSV), jolloin taloudellista lisäarvoa luodaan niin, että lisäarvoa syntyy myös ympäröivälle yhteiskunnalle (Porter & Kramer 2011). FIBS:n yritysvastuututkimukseen vastanneista 20 % uskoo vastuullisuustoimiensa vaikuttavan yhteiskuntaan merkittävällä tavalla. Tästä voidaan päätellä että yhteisen arvon tuottamisen liiketoimintamalli ei ole vielä lyönyt läpi Suomessa. (FIBS 2014, 13.)

2.3 Yritysvastuun implementointi liiketoimintaan

Yritysten tulee arvioida ja määritellä oman toimintansa kannalta olennaiset yritys vastuun näkökohdat. Näiden näkökohtien vaikutukset sidosryhmiin ja keskeisten sidosryhmien odotukset tulee määritellä. Olennaisten näkökohtien ja niihin liittyvien strategisten tavoitteiden ja avaintunnuslukujen perusteella yritys voi määritellä yritys vastuun merkityksen omassa toiminnassaan. Näiden luotujen tavoitteiden ja tunnuslukujen perusteella luodaan johtamis- ja raportointiprosessit yritys vastuun hallintaan ja kehittämiseen. (Niskala ym. 2013, 101.)

Organisaation ja yrityksen johdon sitoutuminen on erittäin tärkeää vastuullisen yritystoiminnan kannalta. Yritysvastuuta ei tule nähdä erillisenä tukitoimintona, vaan yritys vastuun koskee koko organisaation toimintoja ja prosesseja. Ei riitä, että yritys sitoutuu yleisesti vain yritys vastuuseen tai kestävään kehitykseen, vaan juuri niihin yrityksen kannalta olennaisiksi määriteltyihin näkökohtiin. Yritysvastuun määritelmän tulee liittyä olennaisesti yrityksen ydinliiketoimintaan. Käytännössä sitoutuminen toimii vasta siten, kun sitoutumisesta on viestitty sekä sisäisesti että ulkoisesti. Yritysvastuuraportti toimii työvälineenä sitoutumisesta viestimiseen. (Niskala ym. 2013, 66, 101.) FIBS:n yritys vastuututkimuksen mukaan vastuullisuusviestintä, työtyytyväisyys ja -hyvinvointi sekä ympäristövaikutusten hallinta koetaan aiempaa haastavimmiksi teemoiksi. Vastuullisuuden integrointi koko liiketoimintaan on noussut suurimmaksi vastuullisuuden johtamisen haasteeksi. (FIBS 2014, 11.)

Yritysvastuututkimuksen mukaan 46 % yrityksistä sanoo vastuullisuuden olevan liiketoimintansa lähtökohta. Yritysvastuukysymykset hallitsevia jäseniä on hallituksissa edellisvuotta enemmän, mutta yritys vastuun ammattilaisia tarvittaisiin lisää. Valtaosalla vastanneista on käytössään toimintaa ohjaava eettinen ohjeisto ja vastuullisuusstrategia. FIBS:n toiminnanjohtaja Mikko Routti (FIBS 2014, 2) kirjoittaa tutkimuksessa, että toimintaperiaatteiden jalkauttaminen käytäntöön onnistuu harvoin muun työn ohella, mikä näkyy myös tutkimustuloksissa. Vastuullisuuden integroimiseksi osaksi koko liiketoimintaa tarvittaisiin yritys vastuuseen erikoistunut henkilö, ja alle puolet vastanneista on näin toiminut. (FIBS 2014, 13.)

Yritysvastuuta ohjaavat erilaiset kansainväliset säädökset. Yrityksille on tarjolla erilaisia ohjeistoja ja standardeja, jotka perustuvat vapaaehtoisuuteen. Euroopan Unioni on julkaissut yritysvastuuseen liittyviä suosituksia. Nämä perustuvat Yhdistyneitten kansakuntien puitteissa solmittuihin kansainvälisiin sopimuksiin ja julistuksiin. (Niskala ym. 2013, 39.) FIBSin yritysvastuututkimuksen mukaan yhä useampi yritys on sitoutunut noudattamaan kansainvälisiä vastuullisuusperiaatteita verrattuna edellisvuoteen (FIBS 2014, 2).

3 Vastuullisuusviestintä

Tämän päivän globaalissa taloudessa nopea tiedonvälitys ja vaatimus yritystoiminnan läpinäkyvyydestä asettavat vaatimuksia yritysvastuusta viestimiseen (Niskala ym. 2013, 99). Yritys ei voi viestiä kuin olemassa olevista arvoistaan ja teoistaan, jolloin viestintä ja oikean viestintäkanavan valitseminen kuuluvat olennaisesti yritysvastuustrategiaan. Oikean viestintäkanavan valinnalla varmistetaan, että viesti tavoittaa oikean kohderyhmän. Sidosryhmät odottavat saavansa näyttöjä yritysten toimintatavoista, millä he pyrkivät vastaamaan sidosryhmien odotuksiin. Yritysten odotetaan antavan näyttöä siitä kuinka he tuottavat lisäarvoa yhteiskunnalle ja paikallisyhteisöille. Tästä viestiminen edellyttää, että henkilöstö ja johto tiedostavat millä keinoilla yritys pyrkii toimimaan vastuullisesti. (Juutinen & Steiner 2010, 235; Kuvaja & Malmelin 2008, 24.) Vastuullisuudesta viestitään usein verkossa, mutta myös mainonnassa käytetyt elementit ja raportointi ovat vastuullisuusviestintää. (Harmaala & Jallinoja 2012, 145.)

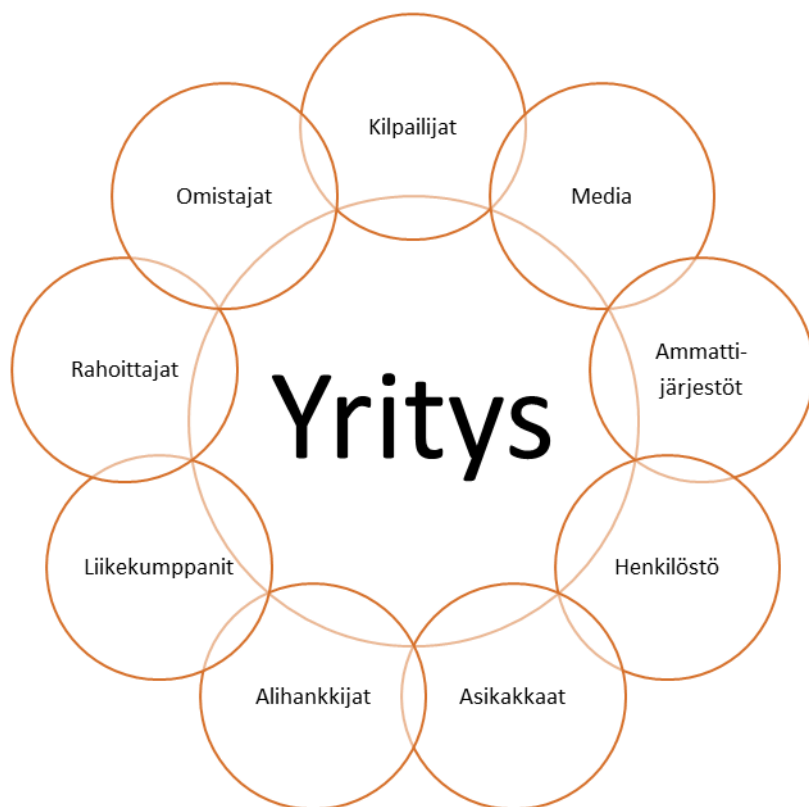
3.1 Vastuullisuusviestinnän lähtökohdat

Vastuullisuudesta voidaan viestiä monista eri syistä; hyvän maineen ja brändin luomiseksi, ulkoisen paineen vuoksi tai hallitakseen riskejä. Yritysvastuussa puhutaan yrityksen läpinäkyvyyden käsitteestä. Sillä viitataan tilaan, jossa yrityksen toimista kerrotaan avoimesti ja rehellisesti sidosryhmille. Läpinäkyvyys onkin yksi motiivi vastuullisuusviestinnälle. Se on tärkeää useille eri sidosryhmille. Kaiken yritystä koskevan tiedon ei oleteta olevan julkista.

Ennen vastuullisuusviestintä oli reaktiivista, jolloin tapahtuneisiin kriiseihin tai vahinkoihin vastattiin. Nykyään ollaan siirtymässä kohti proaktiivisempaa viestintää, jolloin läpinäkyvän viestinnän avulla voidaan nostaa teemoja esiin ennen kuin niitä ehditään kysyä. Näin osoitetaan yrityksen omaa kiinnostusta yritysvastuuasioihin ja vaikutetaan yleisiin mielipiteisiin. Läpinäkyvällä viestinnällä on tarkoitus viestiä niin myönteisistä kuin kielteisistäkin teemoista realistisesti. (Kuvaja & Malmelin 2008, 26-30.)

3.2 Viestintäprosessi

Vastuullisuusviestinnän prosessissa ensimmäisenä tulee määritellä viestinnän tavoite ja tavoitellut kohderyhmät. (Harmaala & Jallinoja 2012, 163-164.) Niitä tahoja, joihin yritys toiminnallaan vaikuttaa, kutsutaan yrityksen sidosryhmiksi (kuvio 2.). Omien sidosryhmien, tavoiteltujen kohderyhmien, tunnistamisen jälkeen voidaan alkaa miettiä oikeita keinoja ja kanavia vastuullisuusviestinnälle. Sidosryhmät ovat keskenään erilaisia, ja eri viestintäkanavat tavoittavat eri kohderyhmän. Eri sidosryhmiä kiinnostavat eri asiat, jolloin kyseisen kohderyhmän viestinnän tavoitteet ovat erilaiset. (Juutinen & Steiner 2010, 82-86, 237.) Viestin sisällön tulee olla sidosryhmälähtöinen, ja sen avulla viestin tavoitteen tulee toteutua (Harmaala & Jallinoja 2012, 164).

Kuvio 2. Yrityksen sidosryhmiä (Juutinen & Steiner 2010, 83 mukaillen)

3.3 Viestintäkanavat

Yritykset ovat sisällyttäneet vastuullisuusasiat usein vuosikertomuksiin tai ovat tehneet erillisiä yhteiskuntavastuuraportteja. Tänä päivänä yhä useammat yritykset kertovat vas-

tuullisuudestaan verkkosivuillaan. (Kuvaja & Malmelin 2008, 21, 168.) Internetissä tapahtuvalla viestinnällä eri sidosryhmien on helppo löytää heitä itseään kiinnostava tieto nopeasti ja helposti. Verkossa tapahtuvan yritysvastuuviestinnän odotetaan yhä yleistyvän. (Juutinen & Steiner 2010, 237.)

Viestintäkanavaa valittaessa tulee kohderyhmä pitää tarkasti mielessä. Onkin hyvä erottaa raporttien ja yleisen vastuullisuusviestinnän ero. Raportit ovat usein teknisiä, kun taas yleisen vastuullisuusviestinnän keinoja on useita ja ne mahdollistavat vapaamman viestimisen. Sidosryhmätapaamiset, sosiaalinen media ja yrityksen verkkosivut ovat erilaisia yleisiä viestintätapoja, jotka kaikki palvelevat eri kohderyhmää. (Harmaala & Jallinoja 2012, 164.)

Verkossa tapahtuvan viestinnän etu on se, että tieto on helppo ja nopea päivittää. Tällöin verkosta löytyvä tieto on ajankohtaista. Sosiaalinen media mahdollistaa yrityksille oman persoonan luonnin muun muassa Facebookin, Twitterin tai YouTuben avulla. Viestien räätälöinti eri kohderyhmille on helppoa ja eri kampanjoita voidaan toteuttaa eri ympäristöissä. Verkkosivuille ei tänä päivänä pelkästään koota tietoa yrityksen yritysvastuun toteutumisesta, vaan sitä hyödynnetään keskusteluun eri sidosryhmien kanssa. Tekstin lisäksi voidaan hyödyntää kuvia, pelejä ja videoita yritysvastuusta viestimiseen. Interaktiivisella vuorovaikutuksella saadaan kohderyhmä osallistumaan. Tällaiset vuorovaikutuksen keinot ovat jo niin yleisiä, että yrityksen tulee olla hyvin kekseliäs jäädäkseen mieleen. (Harmaala & Jallinoja 2012, 173-174.)

3.4 Yritysvastuuraportointi

Vastuullisuuden raportointi alkoi 1990-luvun alussa ympäristöraportoinnilla. Nykyisin vastuullisuusasioista raportoidaan laajemmin. Yritysvastuuraportointi on yritykselle strateginen päätös. Raportti toimii väylänä viestiä sidosryhmille vastuullisuusasioista sekä yritysjohdolle johtamisen tukena tavoitteiden asettamiselle. Yritysvastuuasioiden johtaminen ja raportointi kulkevat käsi kädessä. Raportoinnin keskeisenä tavoitteena on kasvattaa sidosryhmäluottamusta. Raportointi luo johdonmukaisuutta vuorovaikutukseen. Sen avulla on helppo viestiä liiketoiminnallisista riskeistä ja mahdollisuuksista taloudellisen ja sosiaalisen vastuun sekä ympäristövastuun osa-alueilla. (Niskala ym. 2013,

98-99; Niskala ym. 2013, 101.) Yritysvastuuraportoinnin avulla voidaan tunnistaa toimittajaketjuun, sidosryhmäsuhteisiin, lainsäädäntöön, yrityskuvaan ja brändeihin liittyviä riskejä. Näihin riskeihin liittyviä uhkia voidaan raportoinnin avulla ennakoida. (Niskala ym. 2013, 99.)

Raportointi auttaa yritysjohtoa sekä sidosryhmiä arvioimaan paremmin vastuullisuusasioiden vaikutusta yrityksen arvoon. Yritysvastuuraportoinnilla voi olla vaikutusta pörssiyhtiöiden osakkeiden arvon vaihteluihin. Vastuullisuutta pidetään menestyvän ja hyvin johdetun yrityksen tunnusmerkkinä. Sijoittajien näkökulmasta hyvin hoidetut vastuullisuusasiat pienentävät riskejä ja vähentävät epävarmuutta. Raportointi edellyttää yrityksen eri yksikköjen tiivistä yhteistyötä, jolloin se avaa väylän yrityksen sisäiseen yritysvastuukeskusteluun. Raportin katsotaan yleisesti täyttävän tehtävänsä, kun se antaa riittävän ja tasapainoisen kuvan yritysvastuun vaikutuksista sekä yritysvastuutyön tekemisistä ja tuloksista. (Niskala ym. 2013, 98-99; Niskala ym. 2013, 101.)

Usein raportit julkaistaan sekä painettuna versiona että verkossa. Verkon roolin kasvaessa painetut raportit eivät ole katoamassa. PLEONin ja Corporate.Register.comin tekemien tutkimusten mukaan sidosryhmät haluavat edelleen lukea painettuja raportteja. Verkossa julkaistavien raporttien lisäksi sidosryhmät haluavat käsiinsä konkreettista selailtavaa. Sidoryhmille voidaan aineistosta räätälöidä erilaisia katsauksia ja yhteenveitoja, jotka kiinnostavat kyseistä kohderyhmää. Tätä toivovat erityisesti sijoittajat. (Kuvaja & Malmelin 2008, 21, 168.) Niskalan ym. (2013, 102) mukaan raportointiprosessi voidaan jakaa viiteen vaiheeseen; suunnitteluun, sidosryhmien odotusten tunnistamiseen, olennaisten yritysvastuun näkökohtien tunnistamiseen, tiedonkeruuseen ja raportointiin (kuvio 3.).

Kuvio 3. Yritysvastuuraportoinnin prosessi (Niskala ym. 2013, 103 mukaillen)

3.4.1 Raportointiohjeistot

Yritysvastuuraportoinnin toteutus on monivaiheinen prosessi, johon erilaiset raportointiohjeistot antavat suuntaviivat. Global Reporting Initiative (GRI) monisidosryhmäpohjainen non-profit säätiö, joka perustettiin vuonna 1997. GRI:n visio on vakiinnuttaa organisaatioiden yritysvastuun raportointi ja luoda yhtenevä raportointiohjeisto. GRI-ohjeiston tarkoituksena on antaa suuntaviivat yritysvastuun raportoinnille. GRI-ohjeisto onkin nopeasti saavuttanut yleisesti hyväksytyyn raportointiviitekehyksen aseman. GRI-ohjeistoja on julkaistu vuodesta 1999 lähtien, uusien GRI-ohjeisto G4 julkaistiin toukokuussa 2013. (Niskala ym. 2013, 100, 106-110; Global Reporting Initiative.) Erilaisia ohjeistuksia ja säädöksiä yritysvastuun strategian luontiin ja raportointiin on GRI:n lisäksi muun muassa United Nations Global Compact (UNGC), ISO26000, Carbon Disclosure Project (CDP) sekä PRI Reporting Framework (KPMG Advisory N.V., Global Reporting Initiative, Unit for Corporate Governance in Africa 2013, 22-23).

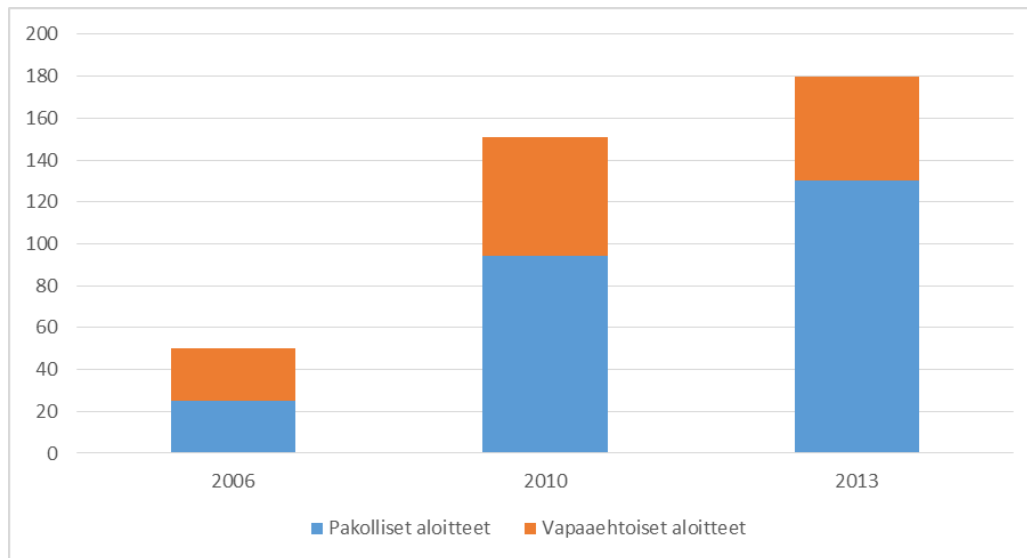
3.4.2 Yritysvastuuraportointi tulevaisuudessa

Yritysvastuun raportoinnin tulevaisuuden katsotaan menevän kohti integroitua raportointia, jossa tilinpäätösraportointi ja yritysvastuuraportointi linkittyvät entistä tiiviim-

min toisiinsa. Tulevaisuudessa eri sidosryhmille kohdennetut materiaalit tulevat kasvatamaan suosiotaan. Yritysvastuuraportointi on vapaaehtoista, mutta sen pakollisuudesta on keskusteltu pitkään. Lakisääteisen raportoinnin kannattajat ovat sitä mieltä, että normit yhtenäistävät raporttien sisältöä ja helpottavat vertailtavuutta. Vapaaehtoisuutta puoltavat perustelevat näkemystään sillä, että pakon säätelemät normit jäävät todennäköisesti vapaaehtoisia normeja suppeammiksi. (Kuvaja & Malmelin 2008, 156-157.)

KPMG Advisory N.V. ym (2013, 9) julkaisee Carrots and Sticks –nimistä yhteenvedoa, joka käsittelee vastuullisuuden ja yhteiskuntavastuun raportoinnin maailmanlaajuisia kehitystä. Carrots and Sticks -julkaisu on julkaistu kolmesti; vuosina 2006, 2010 ja 2013. Maakohtaiset aloitteet asettavat säännöksiä yritysvastuuraportoinnille. Aloitteita on sekä vapaaehtoisia että pakollisia. Vuoden 2013 Carrots and Sticks- julkaisussa esitellyn tutkimuksen mukaan kehitystä vapaaehtoisten ja pakollisten yritysvastuuraportointia sääntelevien aloitteiden välillä on tapahtunut paljon. Tutkimuksessa oli vuonna 2013 mukana 45 maata. (KPMG Advisory N.V. ym. 2013, 9.)

Vuonna 2006 tutkimuksen kattavissa maissa aloitteita oli yhteensä 60. Vuoteen 2013 mennessä aloitteiden määrä on kolminkertaistunut. Kun vuonna 2006 aloitteista pakollisia oli noin puolet (58 %), on pakollisten määrä noussut vuoteen 2013 mennessä 72 prosenttiin suhteessa aloitteiden kokonaismäärään (kuvio 4.). Aloitteiden kokonaismäärän kasvusta huomaa alati kasvavan kiinnostuksen yritysvastuuraportointia kohtaan. Kehitystä kohti säänneltyä yritysvastuuraportointia on selkeästi havaittavissa. (KPMG Advisory N.V. ym. 2013, 9.)

Kuvio 4. Vapaaehtoisten ja pakollisten aloitteiden lukumäärän kehitys globaalisti vuosina 2006-2013 (KPMG Advisory N.V. ym. 2013, 9 mukailten)

4 Pääomasijoittaminen

Pääomasijoittaminen on keskipitkän tähtäimen rahoitusta sellaisiin listaamattomiin yrityksiin, joilla on hyvät kehittymismahdollisuudet. Pääomasijoittaja antaa kohdeyritykselle rahoitusta yleensä osakeomistusta vastaan. Suomessa pääomasijoituksia tekevät pääomasijoitusyhtiöt ja bisnesenkelit¹, lisäksi suurilla teollisilla yrityksillä ja palveluyrityksillä saattaa olla omaa pääomasijoitustoimintaa. Pääomasijoittamisen tarkoituksena on edistää kohdeyrityksen arvonnousua pitkäaikaisen pääoman ja sitoutuneen yhteistyön avulla. (Suomen pääomasijoitusyhdistys ry 2008, 10; Suomen pääomasijoitusyhdistys ry 2007, 6-7.)

4.1 Pääomasijoittamisen hyödyt

Pääomasijoittaja istuu usein kohdeyrityksen hallituksessa, mutta ei yleensä puutu yrityksen päivittäiseen toimintaan. Pääomasijoittaja tuo kohdeyritykseen rahoituksen lisäksi lisäarvoa, joka liittyy johtamisjärjestelmien ja strategioiden kehittämiseen, hallitustyöskentelyyn ja markkinointiin. Pääomasijoittajan mukana olo luo yritykselle uskottavuutta sekä antaa kohdeyrityksen käyttöön pääomasijoittajan yhteistyöverkoston. Pääomasijoittaja ei ole kohdeyrityksen pysyvä omistaja. Sijoittaja tähtää yrityksestä irtautumiseen sovitun suunnitelman mukaisesti joko myymällä omistamansa osakkeet tai listaamalla yritys pörssiin. Sijoituksista irtautuminen tapahtuu tyypillisesti 3-5 vuoden sisällä sijoituksen tekemisestä. (Suomen pääomasijoitusyhdistys ry 2008, 10; Suomen pääomasijoitusyhdistys ry 2007, 6-7.)

Pääomasijoituksia tehdään yrityksiin, jotka ovat vasta aloittamassa liiketoimintaansa ja yrityksiin, jotka tavoittelevat kasvua. Pääomasijoittamisella rahoitetaan yrityskauppoja. Tämän lisäksi pääomasijoituksia käytetään omistuksen ja liikkeenjohdon uudelleenjärjestelyiden rahoittamiseen sekä sukupolvenvaihdostilanteisiin. Pääomarahastot ovat vaihtoehtoisia sijoitusrahastoja. Muita vaihtoehtoisia sijoitusrahastoja ovat hedge-rahastot ja kiinteistörahastot. Pääomarahastoista tehtyihin sijoituksiin kerätään varoja

¹ Bisnesenkeleillä tarkoitetaan varakkaita yksityishenkilöitä, jotka sijoittavat omaa varallisuuttaan kasvuyrityksiin. (Suomen Bisnesenkelit Ry 2000.)

tyypillisesti suurilta institutionaalisilta sijoittajilta kuten vakuutus- ja eläkeyhtiöiltä. Rahastot ovat määräaikaista. (Suomen pääomasijoitusyhdistys ry 2008, 10; Finanssivalvonta 2014.)

4.2 Pääomasijoitustoiminnan prosessi

Kuviossa 5. on kuvattu pääomasijoitustoiminnan etenemisvaiheet. Ensimmäisessä vaiheessa ovat sijoittajat, jotka sijoittavat pääomarahastoihin. Tässä vaiheessa tapahtuu varojen keruu rahastoon. Kun tarvittavat varat sijoittamiseen on kerätty, pääomasijoittajan ryhtyvät etsimään kehityskelpoisia sijoituskohteita. Yhdessä rahastossa on useampi kohdeyritys, johon sijoittajien varat sijoitetaan. Kehittämällä kohdeyrityksien liiketoimintaa ja siten omistuksensa arvoa kasvattamalla pääomasijoittajat tekevät tuottoja. Tuotto realisoituu vasta kohdeyrityksestä irtauduttaessa, jolloin sijoittajille palautetaan rahastoon sijoitettu pääoma sekä saavutettu tuotto. (Suomen pääomasijoitusyhdistys ry 2008, 10-11.)

Kuvio 5. Pääomasijoitustoiminnan ”ekosysteemi” (Suomen pääomasijoitusyhdistys ry 2008, 11.)

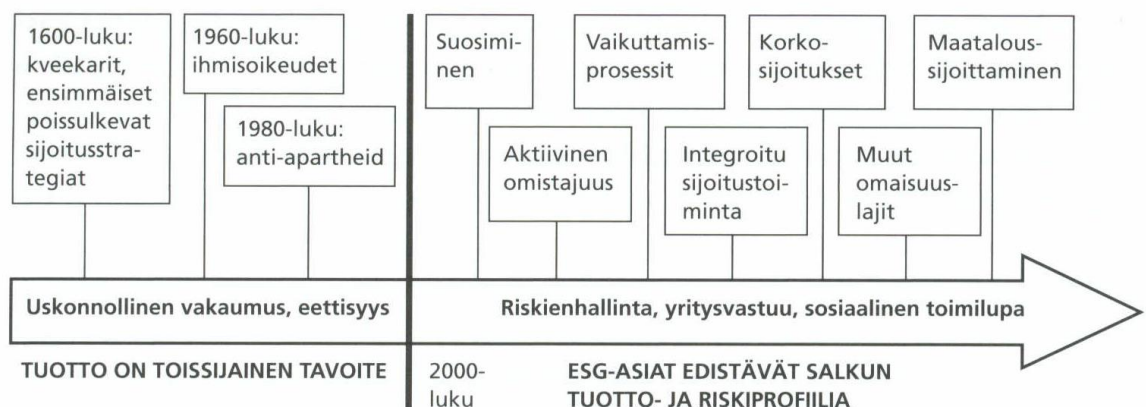
Vielä tähän asti lainsäädäntö ei ole koskenut vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajia. Uuden Euroopan Unionin asettaman AIFM-direktiivin (Alternative Investment Fund Managers Directive, 2011/61/EU) myötä hallinnointiyhtiöitä koskee laki vaihtoehtorahastojen hoitajista (162/2014). Direktiivi saatettiin Suomessa voimaan 15.3.2014. Laki edellyttää toimijoilta toimilupaa tai rekisteröitymistä ja sen myötä raportointivelvollisuutta Finanssivalvonnalle. (Finanssivalvonta 2014.)

4.3 Vastuullinen sijoittaminen

Vastuullisen sijoittaminen tarkoittaa kannattavaa sijoitustoimintaa, jossa sijoitussalkun riski- ja tuottosuhteen parantamisen lisäksi tavoitellaan positiivisia yhteiskunnallisia hyötyjä. Vastuulliseen sijoittamiseen ei ole yhtä ainoaa oikeaa tapaa toimia. Kaikissa omaisuuslajeissa on mahdollista sijoittaa vastuullisesti, mutta eri omaisuuslajeilla on omat erityispiirteensä, jotka tulee ottaa huomioon oikeita lähestymistapoja valittaessa. (Hyrskke, Lönnroth, Savilaakso & Sievänen 2012, 11-13.)

4.3.1 1600-luvulta nykyhetkeen

Vastuullisen sijoittamisen sanotaan saaneen alkunsa 1600-luvulla kveekarien toimesta (kuvio 6.). Ennen 2000-lukua sijoituspäätöksiä ohjasi sijoittajan oma eettinen kanta ja uskonnolliset seikat, jolloin tätä kutsuttiin eettiseksi sijoittamiseksi. Vastuullisesta sijoittamisesta on alettu puhua vasta 2000-luvulla, kun ESG-asioiden vaikutus tuoton kasvuun on tunnistettu. Sanaparina vastuullinen sijoittaminen on Suomessa varsin uusi, siitä alettiin puhua vuonna 2006, kun YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet julkistettiin. Vieläkään termistö ei ole vakiintunutta ja vastuullisesta sijoittamisesta käytetäänkin varsin vaihtelevasti erilaisia termejä. (Finland's Sustainable Investment Forum c; Hyrskke ym. 2012, 11-12, 21.)

Kuvio 6. Vastuullisen sijoittamisen kehitys (Hyrskke ym. 2012, 22).

4.3.2 Eettistä vai vastuullista sijoittamista?

Eettisen sijoittamisen tärkein työkalu on sellaisten yritysten tai toimialojen välttäminen, joiden arvot eivät sovi sijoittajan omiin arvoihin. Tätä kutsutaan poissulkeväksi tarkasteluksi (engl. negative screening). Perinteisesti eettisessä sijoittamisessa sijoitustoiminnan ulkopuolelle on suljettu aseet, tupakka, alkoholi, aikuisviihde ja uhkapelit. Poissulkevalla tarkastelulla voidaan hyväksyä alhaisempi pitkän aikavälin tuotto, jos omat arvot toteutuvat sijoitussuunnitelmassa.

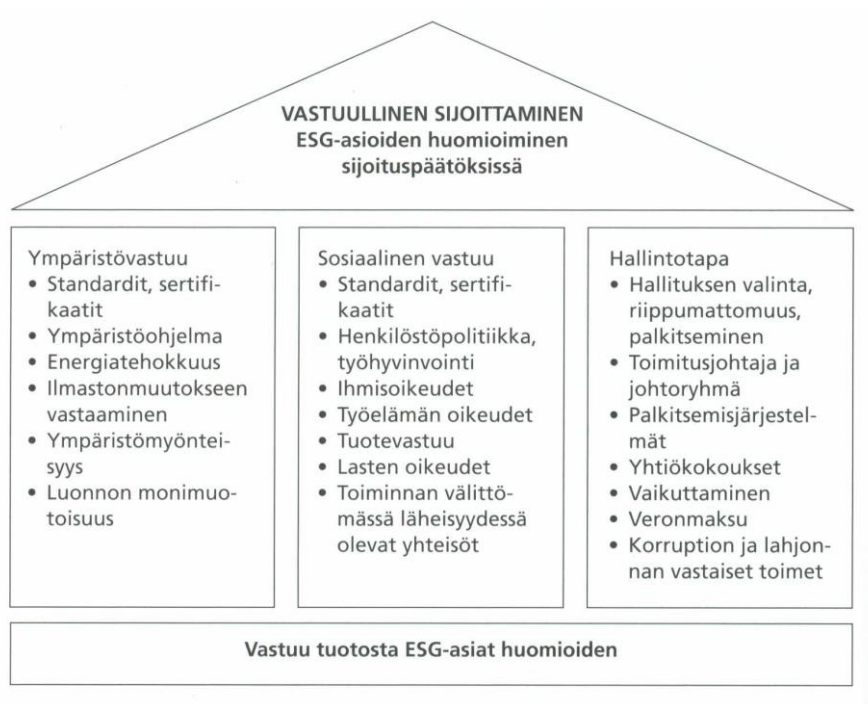
Vastuullinen sijoittaminen poikkeaa eettisestä sijoittamisesta tuotto-olettaman, sijoitusfilosofian ja työkalujen suhteen. Vastuullisen sijoittamisen avulla yritys voi yhdistää omat arvot tuottavaan sijoitustoimintaan. On syytä muistaa, ettei eettinen eikä vastuullinen sijoittaminen ole hyväntekeväisyyttä tai filantropiaa. (Finland's Sustainable Investment Forum c; Hyrske ym. 2012, 11-12, 17-18, 30.)

4.3.3 ESG-asiat

Vastuullinen sijoittaminen on lähestymistapa sijoittamiseen, jossa ESG-asioiden merkitys korostuu. ESG-asiat (Environmental, Social and Governmental -issues) ovat ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyviä seikkoja. Vastuullinen sijoittaja ottaa nämä asiat huomioon varainhoidossa ja sijoituspäätöksiä tehtäessä. Tehokkaasti toimivien ja johdettujen ESG-asioiden ansiosta pitkän aikavälin tuotto on vakaampaa. ESG-asiat huomioon otettuaan salkun tuotto- ja riskiprofiili paranevat. Sijoittajat, jotka noudattavat kestävän kehityksen periaatteita, hoitavat yleensä taloudelliset velvoitteensa hyvin pienentäen näin sijoittajien riskiä. (Unites Nation's Principles for Responsible Investment c; Finland's Sustainable Investment Forum a; Finland's Sustainable Investment Forum c; Hyrske ym. 2012, 11.)

Vastuullisen sijoittamisen kolmipilarimallin (kuvio 7) tarkoituksena ei ole olla kaiken kattava vastuullisen sijoittamisen osatekijöistä, vaan antaa käsitys siitä, mitä kaikkia seikkoja sijoittaja joutuu ESG-asiat huomioon ottaessaan pohtimaan. Sijoittajalla on varainhoidollinen vastuu (engl. fiduciary duty) tuoton tekemisestä. Vaikka varainhoidollinen vastuu velvoittaa ESG-asioiden näkökulmasta sijoittajat kantamaan taloudellista vastuuta, ei se tarkoita sitä, että he voivat jättää sosiaaliset tai ympäristövastuun huo-

miotta. Taloudellinen vastuu on suuressa roolissa vastuullisessa sijoittamisessa. Mikään kolmipilarimallin osatekijöistä ei yksinään riitä kattamaan vastuullista sijoittamista, vaan ne muodostavat yhdessä kokonaisuuden. Vastuullisen sijoittamisen kolmipilarimalli muistuttaa yritysvastuun kolmipilaria (kuvio 1.), mutta taloudellisen vastuun tilalla vastuullisen sijoittamisen pilarissa on hallintotapa. (Hyrskke ym. 2012, 13, 24.)

Kuvio 7. Vastuullisen sijoittamisen kolmipilarimalli (Hyrskke ym. 2012, 24).

4.3.4 Vastuullisen sijoittamisen lähestymistavat

Vastuulliselle sijoittamiselle on eri lähestymistapoja, joista yleisimpiä ovat; poissulkeminen, suosiminen, teemasijoittaminen, normipohjainen tarkastelu, integroitu sijoitustoiminta ja aktiivinen omistajuus. Poissulkemisella tarkoitetaan tietynlaisten sijoituskohdeiden välttämistä. Sijoittaja poissulkee kohteita, jotka eivät sovi sijoittajan omaan sijoituslinjaan. Pohjoismaissa yleisimpiä poissuljennan kohteita ovat aseet, tupakka, alkoholi, aikuisviihde ja uhkapelit. (Hyrskke ym. 2012, 12, 67-69.) Vastuullisia sijoituskohdeita suosivia rahastoja on syntynyt poissulkemisen rinnalle viimeisen kymmenen vuoden aikana. Suosimiselle ei ole vain yhtä tapaa toimia, vaan jokainen toimija määrittelee omat käytäntönsä ja periaatteensa itse. Kun suosimisella sijoitetaan yrityksiin niiden toimintatavan perusteella, teemasijoittamisella, tai temaattisella sijoittamisella, huomio kiinnittyy sijoituskohdeiden tuotteisiin ja palveluihin. Temaattista sijoittamista harjoitta-

villa rahastoilla on usein sijoitusteema, kuten ilmasto tai jäteteknologia. Aktiivisella omistajuudella sijoittaja pyrkii edistämään yrityksen pitkän ajan positiivista arvonkehitystä. Osakkeenomistaja voi vaikuttaa sijoituskohteen toimintaan äänestämällä yhtiökokouksessa. Suurilla sijoittajilla on yrityksen omistajina paljon vaikutusvaltaa. Normipohjaisella tarkastelulla tarkoitetaan kansainvälisten normien pohjalta tehtävää sijoituskohdeiden tarkastelua. YK:n Global Compact –sopimus on esimerkki kansainvälisestä normista, jossa määritellään muun muassa ihmisoikeuksia. Integroitu sijoitustoiminta eli integraatio tarkoittaa vastuullisuuskriteerien sisällyttämistä sijoitusanalyysiin taloudellisten mittareiden lisäksi.

Vastuullista sijoittamista voi harjoittaa kaikissa omaisuuslajeissa. Sitä on perinteisesti tehty suorilla osakesijoituksilla ja rahastosijoituksilla. Viime vuosien aikana myös muissa omaisuuslajeissa kiinnostus vastuullista sijoittamista kohtaan on kasvanut. On tärkeää, että sijoittaja valitsee omaan sijoitussuunnitelmaansa sopivat vastuullisen sijoittamisen työkalut ja lähestymistavat. Osa sijoittajista voi keskittyä hallintotapa-asioihin, kun toiset painottavat ympäristöasioita. (Hyrskke ym. 2012, 12, 21.)

4.3.5 Vastuullinen pääomasijoittaminen

Pääomasijoittajan vaikutusmahdollisuudet omistamassaan kohdeyrityksessä ovat huomattavasti paremmat kuin julkisesti noteeratun pörssiyrityksen osakkeenomistajalla. Epäsuorissa sijoituksissa, esimerkiksi rahastosijoituksissa, sijoittajan vaikutusmahdollisuudet ovat heikommalla tasolla ja heidän tulee tiedonsaannissaan nojata rahaston raportointiin. Rahastoista raportoidaan yleensä neljännesvuosittain. Suurimmat sijoittajat saavat paikan rahaston sijoitusneuvostoon, jossa sijoituskohteita käsitellään syvällisemmin. Sijoitusso-
pimukseen määritellään sijoituskohtaisesti rahaston raportointiin liitettävät asiat ja mahdollinen sijoitusneuvostopaikka. Raporttiin liitettäviä ESG-asioita voi olla muun muassa uudet työpaikat ja ympäristöön liittyvä toiminta. (Hyrskke ym. 2012, 109.)

Pääomasijoittajat tekevät tärkeitä töitä kansantaloudelle. Kohdeyrityksien kehittäminen ja uusiin yrityksiin rahoittaminen näkyy välillisesti verotulojen ja talouden kasvuna sekä työllisyyden kohenemisena. (Suomen pääomasijoitusyhdistys Ry 2008, 11; Hyrskke ym.

2012, 110.) Näiden kautta taloudellinen ja sosiaalinen vastuu näkyy jo pääomasijoitus-toiminnan ydintoiminnassa.

4.3.6 Aloitteet ja järjestöt

YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet (United Nation's Principles for Responsible Investment UNPRI) ovat osa laajempaa YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet aloitetta, joka on saanut alkunsa vuonna 2005 YK:n silloisen pääsihteerin Kofi Annanin aloitteesta. Aloite on kansainvälinen sijoittajien verkosto, joiden tarkoituksena on panna YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet käytäntöön. Tavoitteena on laajentaa tietoutta vastuullisuuden merkityksestä sijoitustoimintaan sekä tukea ja rohkaista periaatteiden allekirjoittaneita sisällyttämään periaatteet sijoitusten päätöksenteko-, sekä hallintaprosesseihin. (United Nation's Principles for Responsible Investment a.)

YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita on kuusi:

1. Sisällytämme ESG-asiat sijoitusprosesseihin
2. Olemme aktiivisia omistajia ja sisällytämme ESG-asiat omistajakäytäntöihimme
3. Edistämme sijoituskohteidemme asianmukaista ESG-raportointia
4. Edistämme vastuullisen sijoittamisen periaatteiden hyväksyntää sekä käyttöön-ottoa sijoitustoimialalla
5. Edistämme vastuullista sijoittamista yhteistyössä muiden sijoittajien kanssa
6. Raportoimme toimistamme ja vastuullisen sijoittamisen edistymisestä

(Finland's Sustainable Investment Forum d; United Nation's Principles for Responsible Investment d.)

YK:n vastuullisen sijoittamisen allekirjoittajaksi ryhtyminen vaatii kahta asiaa; jatkuvaa raportointia sekä vuosimaksun maksamista. Ensimmäisen jäsenvuoden jälkeen yrityksen täytyy raportoida vuosittain ESG-asioiden kehityksestä ja implementoinnista yrityksessään. Vuosimaksu määräytyy toimialasta riippuen joko sen mukaan kuinka paljon yrityksellä on varoja hallinnoitavanaan, tai henkilöstön määrän mukaan.

Finsif (Finland's Sustainable Investment Forum) on vuonna 2010 perustettu aatteellinen yhdistys, jonka tarkoituksena on edistää vastuullista sijoittamista Suomessa. Finsifiin kuuluu Suomessa toimivia sijoittajia, varainhoitajia ja palveluntarjoajia. Yhteensä Finsifillä on 51 jäsentä (tilanne maaliskuussa 2014). Finsifillä on 18 perustajajäsentä, jotka kaikki ovat allekirjoittaneet YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet. Suuri osa Finsifin jäsenistä on allekirjoittanut YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet. (Finland's Sustainable Investment Forum a; Hyrske ym. 2012, 13; Finland's Sustainable Investment Forum f.)

Finsif haluaa toiminnallaan olla keskustelupaikka ja väylä tiedon hankkimiselle. Finsif järjestää jäsenilleen tilaisuuksia ajankohtaisista aiheista ja eri omaisuuslajeista, sekä ylläpitää erilaisia työryhmiä, joihin jäsenet voivat osallistua. Joka vuosi Finsif järjestää avoimen maksuttoman seminaarin laajemmalle yleisölle. (Finland's Sustainable Investment Forum b.)

Finsifiin voi liittyä Suomessa toimintaa harjoittava oikeushenkilö, joka hyväksyy Finsifin tarkoituksen. Liittyessään jäseneksi yhteisön on omassa organisaatiossaan täytynyt tehdä päätös sitoutua vastuulliseen sijoittamiseen ja sen edistämiseen. Tärkeää on, että yrityksen toiminta on vakiintunutta. Useat Finsifin jäsenet ovat allekirjoittaneet YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet, mutta se ei ole vaatimuksena liittymiselle. (Finland's Sustainable Investment Forum e.)

5 Tutkimuksen toteutus

Tämän tutkimuksen kohteena ovat pääomasijoituslalla toimivat hallinnointiyhtiöt ja sijoittajat, Korona Invest Oy sekä Koronan rahastojen kohdeyritykset. Hallinnointiyhtiöistä tarkastelun kohteeksi rajattiin Suomen pääomasijoitus ry:n jäsenet ja sijoittajista Finsifin jäsenet. Tässä kappaleessa esitellään tutkimuksen toteutus. Tässä kappaleessa esitellään tutkimuksen aikataulua ja kerrotaan laadullisesta tutkimuksesta tutkimusmenetelmänä. Kappaleessa avataan motiiveja valituille tutkimusmenetelmille ja esitellään taulukon muodossa mitä menetelmiä käytettiin minkäkin tutkimusongelman selvittämiseksi. Kappaleen lopussa käsitellään tutkimuksen luotettavuutta ja pätevyyttä.

5.1 Tutkimuksen vaiheet ja aikataulu

Työ toteutettiin 1.1.-8.5.2014 välisenä aikana. Tammi-helmikuun välisenä aikana kerättiin aineisto haastattelujen avulla, sekä perehtymällä yritysten verkkosivuihin ja Koronan omaan materiaaliin. Maalis-huhtikuun aikana syntyi työn tietoperusta sekä pohdinat ja johtopäätökset. Työn aikataulu piti niin kuin oli suunniteltu, ja työ valmistui määräajassa. Työn valmistumisen jälkeen työskentely Koronalla jatkuu. Tavoitteena on kehittää tutkimustulosten pohjalta Koronan vastuullisuusviestintää ja tehdä konkreettisia toimenpiteitä.

5.2 Tutkimusmenetelmä

Kvalitatiivisella, eli laadullisella, tutkimuksella pyritään tutkimaan kohdetta kokonaisvaltaisesti. Sen aineisto kootaan luonnollisissa, todellisissa tilanteissa. Laadullisessa tutkimuksessa suositaan metodeja, joissa tutkittavien näkökulmat pääsevät esille. Tällaisia metodeja ovat mm. teemahaastattelu, osallistuva havainnointi ja ryhmähaastattelut. Muita laadullisen tutkimuksen tyypillisiä piirteitä on kohdejoukon tarkoituksenmukainen valinta ja tutkimussuunnitelman muotoutuminen tutkimuksen edetessä. Kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus nähdään kvalitatiivisen tutkimuksen vastakohtana. Määrällinen tutkimus perustuu teorioiden lisäksi pääasiassa kerätyn aineiston pohjalta saatuihin mittaustuloksiin, jolloin havaintoja tehdään numeroiden ja tilastojen avulla. Laadullinen ja määrällinen eroavat niin, että niiden tutkimusasetelmat ovat erilaisia.

(Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2007, 157-160; Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.)

Tiedonkeruumenetelmänä haastattelu on ainutlaatuinen siinä suhteessa, että siinä ollaan suorassa vuorovaikutussuhteessa tutkittavan kanssa. Haastattelussa menetelmänä on sekä etuja että haittoja. Haastateltava on haastattelussa aktiivinen osapuoli, jolle annetaan mahdollisuus tuoda esille asioita mahdollisimman vapaasti. Haastattelusta menetelmänä on myös etua kun kyseessä on vähän kartoitettu aihe, johon tutkijan on vaikea tietää etukäteen vastausten suuntia. Haastattelua on hyvä käyttää metodina kun halutaan vastauksiin perusteluja, ja kun halutaan esittää lisäkysymyksiä. Haastattelun haittoina pidetään sen haastavaa luonnetta; haastattelijalta vaaditaan taitoa ja kokemusta. Haastatteluprosessi vie paljon aikaa. Haastattelujen analysointia, tulkintaa ja raportointia pidetään ongelmallisena kun valmiita ”malleja” ei ole olemassa. (Hirsjärvi & Hurme 2011, 34-35.)

Tämä tutkimus on laadullinen, sillä tutkimusongelmien selvittämiseksi tarvittiin haastateltavien näkökulmia ja ajatuksia tulosten saamiseksi. Määrällisellä tutkimuksella saadaan tietoa siitä, kuinka monta prosenttia vastaajista on mitään mieltä, mutta perustelut jäävät saamatta. Tutkimuksen tavoite saavutetaan parhaiten laadullisen tutkimuksen keinoin, sillä kyseessä tarkasti valittu otanta haastateltavia. Haastattelun avulla saatiin perusteellisempaa tietoa, ja esiin nousi uusia ajatuksia ja aiheita, mitä kyselylomakkeen avulla ei olisi saatu. Laadullisen tutkimuksen metodeista tässä työssä käytettiin teema-haastattelua.

Tutkimushaastattelut voidaan jakaa kolmeen ryhmään: strukturoidut haastattelut (lomakehaastattelut), teemahaastattelut ja avoimet haastattelut. Teemahaastattelu on puolistrukturoitu haastattelumenetelmä, jossa haastattelu kohdennetaan tiettyihin teemoihin, joista keskustellaan. Haastattelun aihepiirit ovat teemahaastattelussa kaikille haastateltaville samat. Muissa puolistrukturoiduissa haastatteluissa esimerkiksi kysymykset ovat kaikille haastateltaville samat. Teemahaastattelusta puuttuu siis strukturoiduille lomakehaastatteluille ominainen kysymysten tarkka järjestys ja muoto, mutta se ei ole niin vapaa kuin avoin haastattelu. Teemahaastattelu on lomakehaastattelun ja avoimen haastattelun välimuoto. Teemahaastattelua voidaan käyttää menetelmänä sekä kvalita-

tiivisissä että kvantitatiivisissa tutkimuksissa. (Hirsjärvi ym. 2007, 203-204; Hirsjärvi & Hurme 2011, 47-48.)

5.3 Aineisto ja käytetyt analyysit

Tutkimuksessa on käytetty erilaisia tiedonkeruumenetelmiä aineiston keräämiseen. Taulukosta 2. näkee miten eri menetelmillä kerättiin aineistoa kunkin tutkimusongelman selvittämiseksi. Aineistona teoreettiseen viitekehykseen on käytetty painettua kirjallisuutta, artikkeleita sekä verkkolähteitä. Aineistoa on ollut sekä suomen- että englanninkielellä ja aineistoksi on valittu mahdollisimman uusimmat lähteet.

Toimeksiantajan vastuullisuuden analysointiin hyödynnettiin Koronan verkkosivuja ja muuta saatavilla olevaa materiaalia. Tietoa kerättiin Koronan partnereilta ja etenkin Koronan toimitusjohtajalta. Aineiston perusteella tutkittiin Koronan vastuullisuusviestinnän tasoa sekä rahastojen vaikuttavuustavoitteiden toteutumista.

Kilpailijoiden ja sijoittajien vastuullisuusviestinnän analysointiin aineistoa kerättiin yritysten verkkosivuilta. Kerätty aineisto on työn liitteenä. Aineistosta esiin nousseet keskeisimmät seikat ovat työn tutkimusosiossa. Aineisto päädyttiin keräämään vain verkkosivuilta, sillä tämän työn puitteissa aika ei olisi riittänyt kaikkien yritysten kontaktointiin. Verkkosivuilta saatu tieto riittää työn tutkimusongelman selvittämiseksi. Kerätyn aineiston perusteella pystytään tarkastelemaan verkossa tapahtuvan vastuullisuusviestinnän tasoa, ja tekemään siitä kehittämissuhteita Koronalle.

Alan toimijoiden vastuullisuusviestintää analysoitaessa on yritykset jaettu työssä kolmeen kategoriaan:

- Ei mainintaa
- Maininta, ei integroitu
- Maininta, integroitu

Ei mainintaa –kategoriaan kuuluvat yritykset eivät ole maininneet yritysvastuusta lainkaan verkkosivuillaan, tai tietoa ei ollut kohtuullisen etsinnän tuloksena löydettävissä.

Tämä ei tarkoita, etteikö yritys toimi vastuullisesti tai ettei se harjoita yritysvastuuta. Tietoa ei ole ollut saatavilla lainkaan, tai ainakaan kovin helposti. On otettava huomioon mahdollisuus, että yrityksen verkkosivut ovat olleet päivityksen alla, jolloin tieto on ollut puutteellista tai sitä ei siitä syystä ole ollut ollenkaan. Maininta, ei integroitu – kategoriaan on työssä luokiteltu yritykset, jotka mainitsevat vastuullisuudesta vain pin-tapuolisesti. Esimerkkinä yrityksestä, jolla on mainintaa vastuullisuudesta, mutta sen ei koeta olevan integroitua toimintaan on sellainen, joka mainitsee olevansa erilaisten jär-jestöjen jäsen, muttei kerro mitä vastuullisuus heille merkitsee ja miten sitä heillä toteu-tetaan. Työssä vastuullisuuden on koettu olevan integroitua toimintaan silloin, kun siitä on esimerkiksi annettu käytännön esimerkkejä, tai omia vastuullisen toiminnan ohjeis-toja on esitelty.

Tutkimusta varten tehtiin kuusi teemahaastattelua. Työhön haastateltiin kuuden institu-tionaalista sijoittajan edustajaa; Tradeka-sijoitus Oy:ltä, Keskinäinen Eläkevakuutusyh-tiö Ilmariselta, Kirkon keskusrahastolta, Helsingin yliopistolta, Suomen Teollisuussijoi-tus Oy:ltä sekä Sitralta. Haastateltavista instituutioista osa on Koronan rahastoihin si-joittaneita ja osa potentiaalisia sijoittajia. Haastateltavat henkilöt ovat sijoittajan palve-luksessa toimivia sijoitusalan ammattilaisia. Haastateltavien otanta annettiin toimeksian-tajan toimesta. Haastattelut olivat puolistrukturoituja teemahaastatteluja. Haastattelut tehtiin teemahaastatteluina siksi, että mahdollistettiin vapaampi keskustelu ja näin ollen saatiin monipuolisempaa aineistoa. Haastattelut sijoittuivat ajallisesti tammi-maaliskuulle 2014 ja haastattelut tehtiin haastateltavien toimitiloissa. Haastattelut nau-hoitettiin ja myöhemmässä työvaiheessa haastattelut litteroitiin. Työn tutkimusosiossa on analysoitu haastattelujen tuloksia tutkimusongelmalähtöisesti.

Taulukko 2. Mitä tiedonkeruumenetelmiä käytettiin tutkimusongelmien selvittämiseen?

Menetelmä Tutkimus- ongelma	Verkkosivujen perusteella tehty tutkimus	Haastattelut	Muu tiedonke- ruu eri lähteistä
Korona Invest Oy:n vastuullisuustoimien ja -viestinnän nykytila	X		X
Alan toimijoiden ja Koronan sijoituskohteiden vastuullisuusviestintä verkossa	X		
Sijoittajien odotukset hallinnointiyhtiön yritysvastuulle		X	
Hallinnointiyhtiön viestintäkanavat vastuullisuusviestintään	X	X	
Kansainvälisten aloitteiden ja järjestöjen jäsenyyksien merkitys sijoittajille		X	
Korona Invest Oy:n vastuullisuusviestintä tulevaisuudessa	X	X	X

5.4 Tutkimuksen toistettavuus ja pätevyys

Tutkimuksen reliäabeliudella tarkoitetaan tutkimuksen luotettavuutta ja toistettavuutta. Laadullisen tutkimuksen luotettavuutta lisää tarkka selostus tutkimuksen toteuttamisesta ja sen vaiheista. (Hirsjärvi ym. 2007, 226-227.) Työ on toistettavissa, vaikka haastattelujen avulla saadut vastaukset voivat vaihdella, kun kyseessä on teemahaastattelu. Tulosten analysointi ja tulkinta on tekijän oman arvostelukyvyn varassa. Työssä on kerrottu tutkimuksen toteuttamisesta, sen vaiheista ja valittujen menetelmien motiiveista. Tämä lisää työn luotettavuutta.

Tutkimuksen validiudella tarkoitetaan tutkimuksen pätevyyttä (Hirsjärvi ym. 2007, 226). Tämän tutkimuksen perustuu työn tekijän päättely- ja arvostelukykyyneen, jota on tuettu teoriolla. Kilpailija-, sijoittaja sekä kohdeyritysanalyysit perustuvat yritysten tammi-

maaliskuun 2014 aikaisiin verkkosivuihin ja sieltä löytyneisiin tietoihin. Tiedon oikeellisuus ja ajantasaisuus on yritysten verkkosivuillaan julkaiseman tiedon varassa. Verkkosivujen perusteella tehdyssä analyysissä kategoriointi on suoritettu työn tekijän oman havainnoinnin ja arvostelukyvyn avulla. Kun työn tekee luonnollinen henkilö, on inhimillisten virheiden mahdollisuus olemassa.

6 Tulokset

Tutkimuksen tehtävänä on selvittää, miten Korona Invest Oy:n tulee kehittää vastuullisuusviestintäänsä. Selvittääkseen vastauksen tähän, tutkittiin Koronan vastuullisuus-toimia, alan vastuullisuusviestinnän tasoa tällä hetkellä sekä sijoittajien odotuksia. Yhtenä tutkimuksen alaongelmista on myös selvittää, kuinka hyvin Korona on päässyt rahastoissaan vaikuttavuustavoitteisiinsa ja miten siitä on viestitty sidosryhmille. Näiden avulla saatiin kattava käsitys siitä, mitä asioita vastuullisuudesta tulee viestiä ja mitkä viestintäkanavat palvelevat sidosryhmiä parhaiten.

6.1 Vastuullisuus Korona Invest Oy:llä

Korona on keskikokoinen pääomasijoittaja 83 miljoonalla sijoituspääomallaan. Korona Invest Oy:llä on neljän hengen hallitus. Tiimiin kuuluu neljä partneria ja kaksi hallituksessa istuvaa asiantuntijaa. Korona sijoittaa vain kotimaisiin yrityksiin.

Koronan toiminta-ajatus on ”Sinivalloista pääomaa ja osaamista palvelualan yritysten kasvurahoitukseen sijoittajien ja kansalaisten parhaaksi.”. Koronan sijoitustoimintaa ohjaa sijoittajien, yrittäjien ja kohdeyritysten asiakkaiden eli kansalaisten etu. Sijoittaminen kotimaisiin toimialansa parhaita käytäntöjä edustaviin yrityksiin kuvaa Koronan yhteiskuntavastuullista toimintatapaa.

Korona sijoittaa rahastoissaan vastuullisesti. Vastuullisen sijoittamisen lähestymistapoja esiteltiin työn teoriaosuudessa. Näistä lähestymistavoista Korona hyödyntää teemasijoittamista, aktiivista omistajuutta, poissulkevaa sijoittamista ja integroitua sijoitustoimintaa. Teemasijoittamista Korona tekee sijoittaessaan tiettytyyppisiin kohdeyrityksiin. Terveysrahastossa sijoitukset on rajattu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä sitä palvelevan yritystoiminnan alueille. Palvelurahastossa sijoitukset tehdään kotimaisiin palveluyrityksiin. Sellaisten toimialojen sijoituskohteet ovat poissuljetut, jotka eivät sovi rahastojen sijoitusperiaatteisiin. Näin on etenkin Terveysrahastossa. Aktiivista omistajuutta Korona toteuttaa kaikissa kohdeyrityksissään toimimalla aktiivisesti yritysten hallituksissa. Kohdeyrityksissä pyritään edistämään niin taloudellista, sosiaalista kuin ympäristövastuuta. Integroitua sijoitustoimintaa Korona harjoittaa useita normeja ja ohjeistoja

noudattamalla. FVCA:n jäsenenä Korona on sitoutunut noudattamaan yhdistyksen sääntöjä ja läpinäkyvyys suosituksia sekä IPEV:n laatimia arvonmäärittämissuhteita. Näitä Korona noudattaa sijoituspäätöksiä tehdessään.

Koronan vaatimukset sijoituskohteilleen ovat

- Näyttöä osaamisesta ja kestävätkilpailuedut
- Mahdollisuus saada merkittävä markkina-asema
- Tavoitteet ja keinot liiketoimintasuunnitelmassa
- Osakassopimus ja tuottotavoite irtautumisessa
- Avainhenkilöillä edellytykset onnistumiseen

Korona on Suomen Pääomasijoitusyhdistyksen (FVCA) jäsen. Sijoittajaraportoinnissa noudatetaan kansainvälisiä EVCA:n (European Private Equity and Venture Capital Association) ohjeita. Korona on Suomen Yrittäjien (Suomen Yrittäjät) sekä vastuullisen yritystoiminnan verkoston Finnish Business Society:n (FiBS) jäsen. Korona harkitsee Finsifiin liittymistä sekä YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden allekirjoittamista.

Koronan verkkosivuilla mainitaan, että Korona toimii yhteiskuntavastuullisesti. Verkkosivuilla kerrotaan tämänhetkiset yhdistysten ja verkostojen jäsenyydet. Näiden ohjeistoja noudattamalla Koronaa on sitoutunut erilaisiin sääntöihin ja suosituksiin.

6.1.1 Terveysrahasto Oy:ssä

Terveysrahasto Oy on yhteiskuntavastuullisesti toimiva osakeyhtiömuotoinen pääomarahasto. Terveysrahasto on Koronan ensimmäinen rahasto. Se on perustettu vuonna 2006 tukemaan suomalaisen terveydenhuollon rakennemuutosta. Korona keräsi Terveysrahastoon 14 sijoittajalta 53 miljoonan euron sijoitussitoumukset. Koronan hallinnointisopimus rahastoon on voimassa 31.12.2015. asti. Terveysrahaston tarkoituksena on tarjota sijoittajille mahdollisuus tuottavaan pääomasijoitustoimintaan normaalia pienemmällä riskillä. Terveysrahasto tarjoaa sijoittajille mahdollisuuden eettiseen sijoittamiseen, jolloin sijoittajilla on mahdollisuus sijoittaa rahansa arvojensa mukaisesti toimivaan rahastoon.

Terveysrahastolle on asetettu vaikuttavuustavoitteita. Vaikuttavuutta mitataan uuden toimintamallin mukaisen liikevaihdon kasvulla sekä terveydenhuollon kustannusten alentumisella. Terveysrahaston sijoitusten vaikuttavuustavoite vuoteen 2013 mennessä kasvattaa kohdeyritysten suunnitellun yhteenlasketun 200 milj. euron liikevaihdon kaksinkertaistaminen 400 milj. euroon. Terveysrahaston toisena vaikuttavuustavoitteena on saavuttaa 20 % säästö parhaiden käytäntömallien avulla. Suunnitellusta 200 milj. euron liikevaihdesta säästöjä on tavoitteena kertyä 40 milj. euroa vuosittain. Näin mahdollistetaan asiakkaiden maksaman hinnan alentuminen sekä sijoituskohteiden hyvä kannattavuus. Terveysrahaston sijoituskauden aikana rahastosta tehtiin 14 sijoitusta, joista 9:stä on irtauduttu vuoden 2013 loppuun mennessä. Toteutuneiden irtautumisten tuotto on siihen mennessä ollut 24 % (IRR).

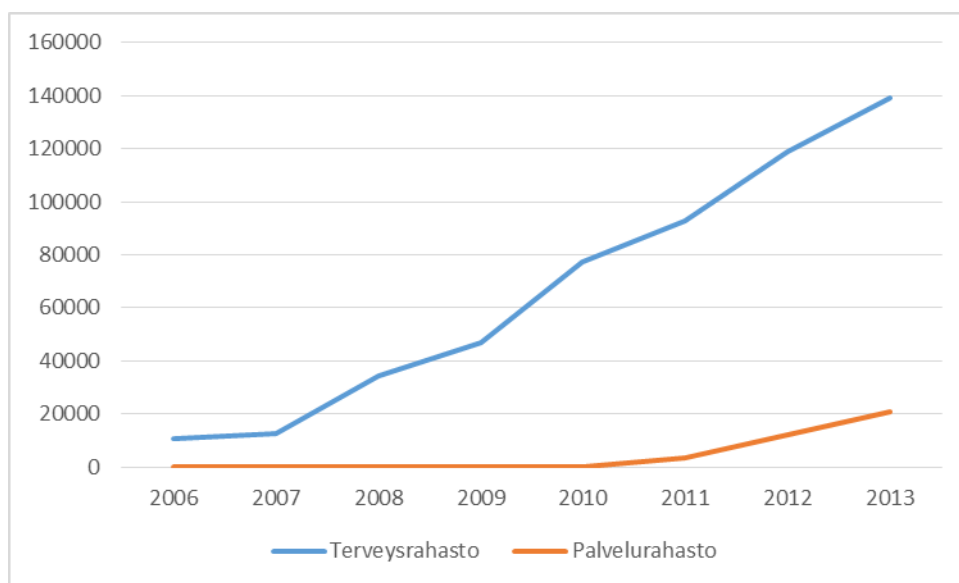
6.1.2 Palvelurahasto I Ky:ssä

Palvelurahasto Ky on vuonna 2011 perustettu palveluyritysten rahoittamiseen erikoistunut vastuullisesti toimiva pääomarahasto. Rahaston vastuunalainen yhtiömies on Koronan sitä varten perustama osakeyhtiö ja rahaston sijoittajat ovat äänettämiä yhtiömiehiä. Korona hallinnointisopimus on voimassa 31.12.2019 asti. Sijoituksia tehdään kasvuvaiheen palveluyrityksiin. Korona Invest on kerännyt Palvelurahastoon 16 sijoittajalta 40 miljoonan euron sijoitussitoumukset.

Vaikuttavuustavoitteina Palvelurahastolla on edistää parhaiden käytäntöjen käyttöönottoa ja kansalaisten hyvinvointia. Rahaston tuottotavoitteena on kaksinkertaistaa siihen sijoitettu pääoma. Palvelurahaston tuottotavoitteiden saavuttamista ei pystytä vielä arvioimaan, sillä rahasto on toiminut vasta kolme vuotta. Palvelurahastosta ei ole vielä irtautunut yhtään yritystä.

Koronan rahastoissa olleiden nykyisten ja irtautuneiden kohdeyritysten liikevaihdon avulla laskin rahastojen liikevaihdon kasvun vuoden 2013 loppuun mennessä (kuvio 8.). Tämän avulla pyrin selvittämään, onko sijoitushetkellä tavoitteeksi asetettu liikevaihdon kasvu toteutunut. Tutkin sijoitetun pääoman suunnitellun vaikuttavuustavoitteen toteutumista. Tavoitteena oli kaksinkertaistaa vuoteen 2013 mennessä kohdeyritysten liikevaihto. Vuoden 2013 tilinpäätöstietojen ja irtautumishetken liikevaihdon perusteella

Terveysrahaston kohdeyritysten liikevaihto on 2,5-kertaistunut Koronan omistusaikana. Palvelurahasto teki ensimmäiset sijoitukset vuonna 2011. Kahden ensimmäisen vuoden aikana ensimmäisten kohdeyritysten liikevaihto on viisinkertaistettu.

Kuvio 8. Liikevaihdon kasvu Koronan hallinnoimissa rahastoissa vuosina 2006-2013

6.1.3 Sijoituskohteissa

Sijoituskohteiden kehittämisessä Koronalla hallinnointiyhtiönä on aktiivinen rooli. Kuten teoriassakin mainittiin, pääomasijoittaja tuo kohdeyritykseen rahoituksen lisäksi muutakin lisäarvoa; aktiivisella hallitustyöskentelyllä on mahdollisuus vaikuttaa ja tuoda osaamista kohdeyritysten toimintaan. Rahastojen arvonnousu perustuu kohdeyritysten kasvuun. Kohdeyritysten kasvun avulla mahdollistetaan parhaiden käytäntöjen saata- vuus mahdollisimman monelle kansalaiselle. Rahastojen sijoituskohteiden vaikuttavuutta pyritään kehittämään ja sitä seurataan jatkuvasti.

Palvelurahaston ja Terveysrahaston sijoituskohteiden toiminnasta ja sijoitusten arvonnä- määryksestä raportoidaan sijoittajille kaksi kertaa vuodessa FVCA:n suositusten mu- kaisesti. Rahastoista sijoittajille puolivuositain toimitetuissa rahastoraporteissa seura- taan tuottotavoitteita sekä henkilöstön määrää. Koronan rahastojen kohdeyritykset ei- vät raportoi vastuullisuustoimistaan hallinnointiyhtiölle, mutta seurannan avulla vaikut- tavuutta mitataan jatkuvasti. Sijoittajien tulevaisuuden toiveet näyttävät vievät siihen suuntaan, että kohdeyrityskohtaista raportointia tullaan tulevaisuudessa arvostamaan.

Korona on asettanut vaikuttavuustavoitteet jokaiselle kohdeyritykselle sijoituspäätöstä tehtäessä. Vaikuttavuustavoitteiden tarkoituksena on määrittellä se, mitä toimenpiteitä sijoituskauden aikana pyritään kohdeyrityksessä tekemään ja mihin tuloksiin näillä pyritään. Sijoituksesta irtauduttaessa Korona tekee kohdeyrityksestä irtautumisraportin. Perusteellisessa irtautumisraportissa Korona arvioi tuottotavoitteisiin pääsyn lisäksi kohdeyrityksen kasvua, sijoituksen aikataulutavoitteen toteutumista ja vaikuttavuustavoitteisiin pääsyä.

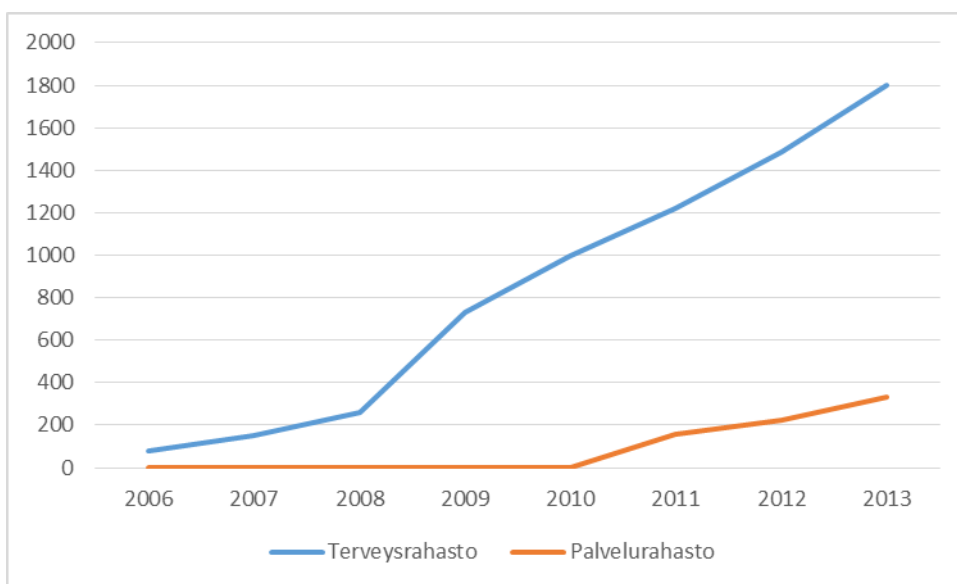
Niin kuin luvussa 4.3 on esitelty, vastuullisen sijoittamiseen kuuluu kolme osa-aluetta; ympäristövastuu, sosiaalinen vastuu ja hallintotapa. Korona pyrkii vaikuttamaan jo ydinliiketoiminnallaan; valitsemalla rahastojen sijoituskohteiksi sosiaali- ja palvelualan yrityksiä, joita kehittämällä kansalaiset hyötyvät. Kehittämällä parhaita käytäntöjä mahdollistetaan palvelujen toimivuus ja saatavuus laajemmalla alueella sekä palvelujen monistamisen mahdollisuus. Yhteiskunnallisia vaikutuksia voi kehitettyjen prosessien lisäksi mitata henkilöstön määrän, maksettujen palkkojen ja verotulojen kasvulla. Tärkein mittari on kohdeyritysten arvonnousu ja sijoitushetkellä sijoittajille luvattun irtautumistuoton saavuttaminen.

Esimerkkejä saavutetuista vaikuttavuustavoitteista:

- Liiketoiminnan rakennemuutokset
- Yrityksen laajentuminen uusille markkina-alueille
- Onnistuneet ulkoistukset
- Onnistuneesti toteutetut sukupolven vaihdokset
- Uusien toimintamallien kehittäminen
- Tuottavuuden nousu toimialan parhaita käytäntöjä monistamalla

Yksi Koronan vaikuttavuustavoitteista on kasvattaa henkilöstön määrää kohdeyrityksissä. Mitatakseni Koronan tavoitteiden toteutumista, laskin rahastojen irtautuneiden ja nykyisten kohdeyritysten henkilöstömäärän kasvun (Kuvio 9.) Terveysrahaston kohdeyritysten henkilöstön määrä Koronan omistusaikana on kaksinkertaistunut vuodesta 2006 vuoden 2013 loppuun mennessä. Palvelurahaston kahden toimintavuoden aikana

kohdeyritysten henkilöstömäärä on nelinkertaistunut. Koronan omistusaikana rahastojen kohdeyrityksissä henkilöstön määrä on noussut 2133 henkilöllä.

Kuvio 9. Henkilöstön määrän kasvu rahastojen kohdeyrityksissä vuosina 2006 - 2013

Terveysrahastosta on irtautunut yhdeksän yritystä toukokuuhun 2014 mennessä. Jokaiselle kohdeyritykselle on asetettu tavoitteet kasvuun, vaikuttavuuteen, aikatauluun ja tuottoon. Taulukossa 3. näkyy toteutuneiden tavoitteiden toteuma irtautumishetkellä. Toteuma on mitattu asteikoilla onko tavoitteeseen päästy, onko jääty tavoitteiden alle vai onko asetetut tavoitteet ylitetty. Viimeisessä sarakkeessa näkyy tavoitteisiin tai niiden yli päästyjen osuus kaikista irtautuneista yrityksistä yhteensä. Kasvu- ja aikataulutaavoitteet on saavutettu tai ylitetty 67 prosentissa kohteista. Vaikuttavuustavoitteet on saavutettu tai ylitetty kaikissa kohdeyrityksissä. Tuottotavoite on saavutettu tai ylitetty 78 prosentissa irtautuneista yrityksistä.

Taulukko 3. Koronan rahastojen irtautuneiden kohdeyritysten tavoitteiden toteuma

	Yli tavoitteen	Tavoitteeseen	Alle tavoitteen	Tavoitteeseen tai yli
Kasvu	3	3	3	67 %
Vaikuttavuus	4	5	0	100 %
Aikataulu	4	2	3	67 %
Tuotto	4	3	2	78 %

6.2 Vastuullisuusviestintä verkossa tällä hetkellä

Tutkin Koronan sijoittajien, kilpailijoiden ja Koronan omien sijoituskohteiden vastuullisuusviestintää verkossa. Tämän avulla sain laajemman käsityksen siitä, millä tasolla yritysvastuusta tällä hetkellä viestitään. Näiden analyysien tulosten perusteella pohdin luvussa seitsemän, kuinka Korona tulee kehittää omaa vastuullisuusviestintäänsä. Yrityskohtaiset analyysit verkkosivuilta löytyneestä tiedosta yritysten vastuullisuudesta on työn liitteenä (Liitteet 1-3.)

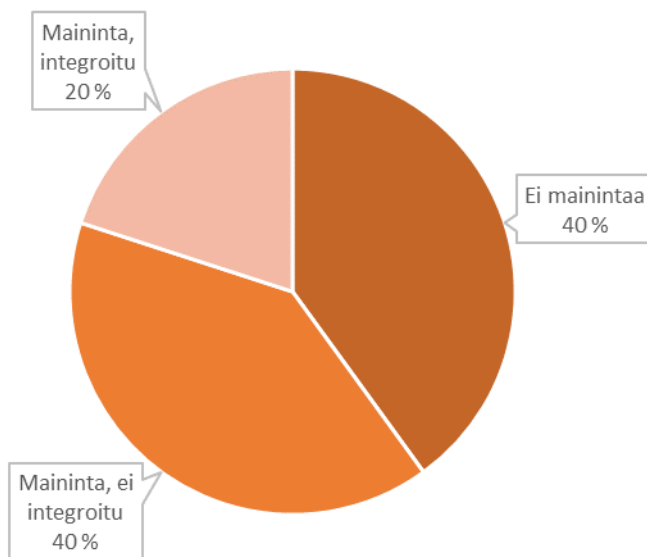
6.2.1 Koronan sijoituskohteet

Koronan hallinnoimissa rahastoissa on huhtikuussa 2014 viisi sijoituskohdetta; Pilke päiväkodit Oy, Care Component Oy, Evantia Oy, Invalidiliiton Asumispalvelut Oy ja Med Group Oy.

Verkossa tapahtuva vastuullisuusviestintä on kasvavassa roolissa, kuten teoriaosuuden kappaleessa 2.5 todetaan. Tutkin Koronan molempien rahastojen kohdeyritysten verkkosivuja ja niiden vastuullisuusviestintää. Tarkastelin nykyisiä ja irtautuneita kohdeyrityksiä erikseen. Tämän tutkimuksen tarkoituksena on selvittää kohdeyritysten vastuullisuusviestinnän nykytila, ja mahdolliset toimenpiteet viestinnän parantamiseksi.

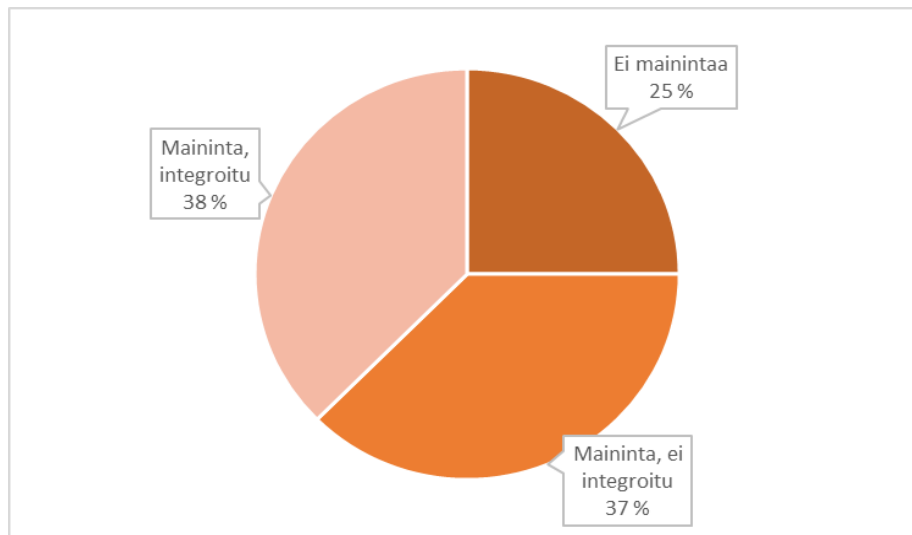
Koronalla on rahastoissaan tällä hetkellä yhteensä viisi kohdeyritystä. Kuvion 10. mukaan yhdellä yrityksellä ei ollut lainkaan mainintaa vastuullisuudesta verkkosivuillaan. Kahdella yrityksellä oli mainintaa, mutta ohjeistoja tai esimerkkejä vastuullisuuden so-

veltamisesta omaan liiketoimintaan ei ollut. Yhdellä yrityksellä oli mainintaa vastuullisuudesta, sekä käytännön esimerkkejä käytännön toimenpiteistä.

Kuvio 10. Koronan rahastojen nykyisten kohdeyritysten vastuullisuusviestintä verkossa

Palvelurahasto I Ky:stä ei ole vielä irtautunut yrityksiä. Terveysrahastosta on irtautunut tähän mennessä yksitoista yritystä. Kaksi on yhdistynyt toisen yrityksen kanssa, jolloin niiden vastuullisuusviestintää ei voitu tarkastella. Yhden kohdeyrityksen verkkosivut olivat työtä tehdessä päivityksen alla. Tarkasteluun on otettu kahdeksan irtautunutta yritystä, joiden verkkosivuja voitiin tutkia. Reilulla kolmanneksella kohdeyrityksistä oli maininta vastuullisuudesta ja se tuntui olevan integroitu ydintoimintaan (kuvio 11.). Verkkoviestinnän perusteella voi havaita, että reilulla kolmanneksella oli vastuullisuustoimia. Ydintoimintaan integroimisesta viestiminen oli puutteellista tai sitä ei ole toimintaan integroitu. Neljänneksellä ei ollut mainintaa vastuullisuudesta verkkosivuillaan.

Kuvio 11. Koronan rahastojen irtautuneiden kohdeyritysten vastuullisuusviestintä verkossa

6.2.2 FVCA:n jäsenet

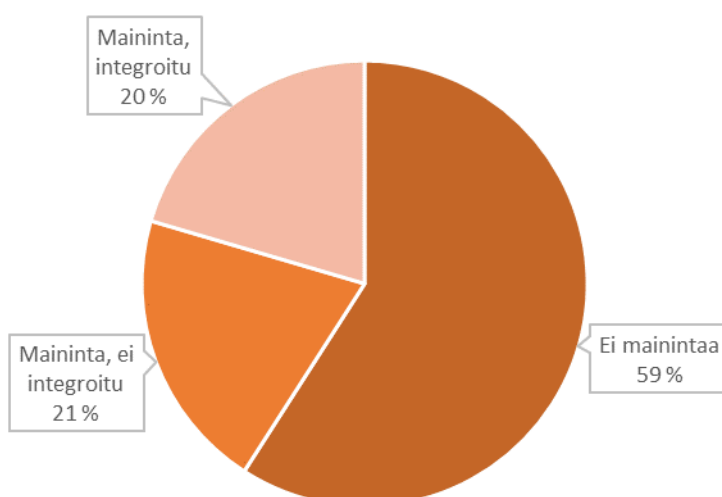
Kuten edellä on todettu, verkossa tapahtuva vastuullisuusviestintä on kasvussa. Tämän vuoksi tutkin Koronan kilpailijoiden vastuullisuusviestintää heidän verkkosivuiltaan.

Suomen pääomasijoitusyhdistys ry:llä, FVCA:lla, on varsinaisia jäseniä sekä liitännäisjäseniä. Varsinaiset jäsenet ovat Suomessa pääomasijoitustoimintaa harjoittavia yhtiöitä. Liitännäisjäsenillä tarkoitetaan yhteisöjä tai yksityishenkilöitä, joilla on mahdollisuus vaikuttaa pääomasijoitustoiminnan kehittymiseen Suomessa. Varsinaisia jäseniä FVCA:lla on 47, liitännäisjäseniä 46. Kaiken kaikkiaan FVCA:n 43:sta (pl. Korona Invest Oy) pääomasijoitusyritysjäsenestä Korona koee suoriksi kilpailijoikseen 18. Loppuja 25 jäsenyritystä ei koeta Koronan kilpailijoiksi, sillä ne sijoittavat eri toimialalle tai niillä on erilainen sijoituskoko tai kehitysvaihe.

Suorista kilpailijoistaan suurin osa ei mainitse vastuullisuutta verkkosivuillaan. Kuudella prosentilla Koronan suorista kilpailijoista oli maininta vastuullisuustoimista verkkosivuillaan. Kahdella yrityksellä oli pintapuoleinen maininta vastuullisuudesta, josta jäi kuva, ettei vastuullisuus ole osana heidän yrityksen toimintaperiaatteita ja arvoja. Yksi yritys sijoittaa metsäalan yrityksiin, jolloin vastuunasiat, varsinkin ympäristövastuu, olivat ydinliiketoiminnassa.

Puolella epäsuorista kilpailijoista ei ollut mainintaa vastuullisuusasioista verkkosivullaan. Yrityksistä 24 prosentilla oli maininta vastuullisuudesta, mutta vastuullisuus ei ollut osa yrityksen ydintoimintaa tai sitä ei ollut verkkosivuilla esitetty. Kilpailijoista 32 prosentilla maininnan lisäksi oli esitetty, miten vastuullisuus näkyy toiminnassa ja arvoissa.

Vertailtaessa kaikkien FVCA:n jäsenyritysten (ml. Korona Invest) vastuullisuustoimien viestintää verkossa voi huomata, että yli puolella (59 prosenttia) ei ole verkkosivuillaan mainintaa vastuullisuudesta (kuviot 12.). Jäsenyrityksistä 21 prosentilla on maininta vastuullisuudesta, mutta tieto on jäänyt yksipuoliseksi joko sen takia, ettei vastuullisuutta ole integroitu toimintaan tai siitä tiedottaminen on jäänyt puutteelliseksi. Jäsenistä 20 prosentilla oli vastuullisuus hyvin esillä verkkosivuillaan ja vastuullinen sijoittaminen vaikutti olevan integroitu yrityksen toimintaan.

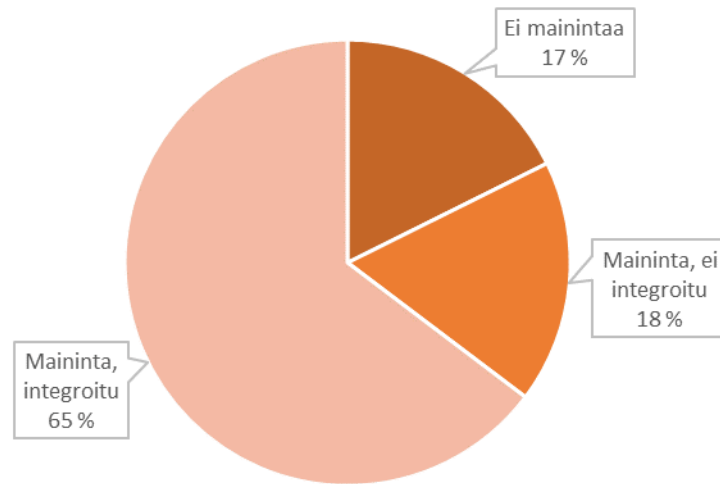
Kuvio 12. Kaikkien FVCA:n jäsenien vastuullisuusviestintä verkossa

6.2.3 Finsifin jäsenet

Tässä kappaleessa tarkastellaan toimialan, eli sijoittajien ja sijoituspalveluyritysten, vastuullisuustoimien viestintää verkkosivuilla. Tarkasteluun otettiin Finsifin jäsenyritykset.

Finsif on vastuullisen sijoittamisen foorumi, johon liittyneiden jäsenten voisi olettaa toimivan vastuullisesti sekä viestivän toimistaan verkkosivuillaan.

Finsifin 51 jäsenyrityksestä yhdeksällä ei ollut lainkaan viestitty vastuullisuudesta verkkosivuillaan (kuvio 13.). Yhdeksällä oli pintapuolinen maininta. Lopulla 33 jäsenyrityksellä oli maininta yritysvastuusta kattavasti. Erilaisten käytännön esimerkkien avulla havainnollistettuna pystyi huomaamaan, että vastuullisuus on integroitu yrityksen toimintaan.

Kuvio 13. Finsifin jäsenten vastuullisuusviestintä verkossa

6.3 Sijoittajien odotukset hallinnointiyhtiöille

Sijoittajien odotuksia hallinnointiyhtiöille selvitettiin haastattelujen avulla. Haastatteluilta selvitettiin sijoittajien näkökulmasta hallinnointiyhtiöiden yritysvastuusta ja sijoittajien vaatimuksista hallinnointiyhtiöiden vastuullisuudelle tulevaisuudessa.

”Vastuullisuus on pääomasijoittamisessa nouseva trendi.” (Venho, H. 17.1.2014.)

Kaikissa haastatteluissa sijoittajat olivat sitä mieltä, että vastuullisuuden merkitys pääomasijoittamisessa on kasvussa. Muissa omaisuuslajeissa vastuullisuusasioita on haastattavien mukaan pohdittu jo pidemmän aikaa. Yhtä mieltä oltiin myös siitä, että viimeisen viiden vuoden aikana asia on saanut huomiota ja kehitystä on tapahtunut paljon. Vielä viisi vuotta sitten ei monellakaan pääomasijoittajalla ollut vastuullisuusasioita miehitettynä. Sitran peruspääoma-analyttikon Tiina Smolanderin mielestä kehitystä on tapah-

tunut. Nykyään kun kysyy, että miten te hoidatte vastuullisuusasiat, niin kaikki osaavat vastata ja suurimmalla osalla on antaa valmiit prosessikuvaukset (Smolander, T. 21.3.2014). Kaikki hallinnointiyhtiöt eivät vielä ole kiinnittäneet ESG-asioihin huomiota. Hallinnointiyhtiöt voivat haastateltavien mielestä saada vastuullisuudella kilpailuetua, mutta pelkästään viestiminen ei riitä. ”Vastuullisuudesta voi pääomasijoituspuolella saada kilpailuetua, kun tekee ne jutut, mitä on luvannut.” (Smolander, T. 21.3.2014.)

Keskustellessa siitä, mitkä seikat vaikuttavat yritysten haluun toimia vastuullisesti, nousivat muutamia tekijä haastatteluissa esiin (kuvio 14.). Työn teoriassa esiteltiin motivaatiotekijöitä yritysvastuutyölle. Sijoittajat mainitsivat samoja tekijöitä motivaatiosta keskusteltaessa. Haastateltavat näkivät vastuullisuuden riskienhallintatyökaluna. ”Vastuullisissa yrityksissä riskit ovat pienemmät.” (Berglund, M. 3.3.2014.) Riskien kautta vastuullisuustoimenpiteet on helpompi konkretisoida, ja näin jopa ”pelotella” yrityksiä toimimaan vastuullisesti. Suomen Teollisuussijoitus Oy:n sijoitusjohtajan Riitta Jääskeläisen (7.3.2014) haastattelussa nousi pinnalle ajatus, että vastuullinen liiketoiminta on liiketoimintamahdollisuus. Vastuullisella liiketoiminnalla on mahdollista saavuttaa tuoton kohennusta, löytää uusia liiketoiminta-alueita sekä erottua kilpailijoista (Jääskeläinen, R. 7.3.2014).

Kuvio 14. Yritysvastuutyön motivaatioon vaikuttavat tekijät sijoittajien mielestä

Kaikki haastateltavat olivat sitä mieltä, että vastuullisuuden ja vastuullisuustoimien tulee olla integroituna liiketoimintaan. Useat haastateltavat mainitsivat, että huomaa helposti, jos vastuullisuus on ns. päälle liimattua. Päälle liimatulla tarkoitettiin sitä, että viestitään vastuullisuudesta ja arvoista, mutta niitä ei tosiasiassa toteuteta yrityksen toiminnassa.

Vastuullisuusasioiden merkityksestä sijoituspäätöksiä tehdessä oltiin yhtä mieltä. Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen vastuullisen sijoittamisen päällikön Anna Hyskeen (23.1.2014) mielestä vastuullisuuden pohtiminen on tärkeä osa sijoittajan etukäteistyötä ja rahastomanagerin valintaa. Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen pääomasijoitusjohtaja Mikko Räsänen (23.1.2014) mukaan vastuullisuusasiat korostuvat rahastosijoittamisessa, koska rahastomanagereiden kanssa yhteistyöhön sitoudutaan useiksi vuosiksi. Sijoittajana haluaa varmistua siitä, että yhteistyökumppanit toimivat huolellisesti ja vastuullisesti, sillä jopa yhden osapuolen huolimaton käytös voi saastuttaa koko rahaston (Räsänen, M. 23.1.2014).

Tulevaisuudessa sijoittajat odottavat hallinnointiyhtiöiden seuraavan kohdeyritysten vastuullisuutta yhä tarkemmin ja viestivän näistä asioista sijoittajille. Haastateltavat olivat sitä mieltä, että vastuu vastuullisuuden toteutumisesta kohdeyrityksissä on hallinnointiyhtiöillä. Vastaukset vaihtelivat, kun haastateltavilta kysyttiin, tulevatko vaatimukset rahastojen kohdeyrityskohtaisesta raportoinnista muuttumaan lähitulevaisuudessa. Osa haastateltavista ei ollut ajatellut asiaa. Toisilla oli prosessit jo hahmoteltuina. Kirkon keskusrahaston sijoitusjohtajan Ira van der Palsin (31.1.2014) mielestä ollakseen edelläkävijä, rahastomanageri voi tehdä ESG-selvityksen jokaisesta irtautumisesta ja selvittää, että oliko näillä asioilla vaikutusta arvomuodostukseen. Tämä vaatii ESG-asioiden aktiivista seuranta kautta koko omistajuusajan. Managerien tulee antaa oman salkun kohdeyrityksille tavoitteita ja ohjeistaa mihin ESG-asioihin yrityksen toiminnassa tulee kiinnittää erityisesti huomiota. (van der Pals, I. 31.1.2014.)

6.4 Sijoittajien ajatukset vastuullisuusviestinnästä

Haastattelujen avulla selvitettiin sijoittajien ajatuksia tehokkaista viestintäkanavista yritysvastuuasioille. Haastateltavat kertoivat ajatuksiaan siitä, mistä on hyvä viestiä ja millä keinoin.

Vuodesta 2010 lähtien, kun Finsif perustettiin, on vastuullisesta sijoittamisesta järjestetty enemmän keskustelufoorumeita ja tilaisuuksia. Haastatteluissa tuli esiin näkökulma, että vastuullisuus ja siitä viestiminen ovat tänä päivänä hallinnointiyhtiöille ”lisäplussa”. Haastateltavat kokivat, että muutaman vuoden kuluessa kaikkien hallinnointiyhtiöiden oletetaan ottavan ESG-asiat toiminnassaan huomioon ja viestivän niistä sijoittajille. Tällöin vastuullisuudella ei enää saada kilpailuetua. Silloin silmiin pistää vain se toimija, jolla nämä asiat eivät ole hoidettu. Haastatteluissa ilmeni, että paine toimenpiteistä managereille lähtee usein sijoittajien vaatimuksesta. Näihin vaatimuksiin hallinnointiyhtiöt pystyvät reagoimaan nopeasti.

Vastuullisuusviestinnästä syntyi haastatteluissa paljon keskustelua. Haastateltavilla oli erilaisia käsityksiä siitä, millä tasolla vastuullisuudesta tulee viestiä. Yhtä mieltä oltiin siitä, että viestinnän tulee olla läpinäkyvää ja rehellistä. Tuloksista tulee viestiä, vaikkei tavoitteisiin olla päästy. Haastatteluissa ilmeni, ettei osa haastateltavista ole pitkiin aikoihin vierailut hallinnointiyhtiöiden verkkosivuilla. Vastuullisuusasiat tiedustellaan managereilta suoraan ennen sijoituspäätöksen tekemistä. Niistä keskustellaan ja niistä voidaan kysyä sijoitusesityksessä. Joillakin sijoittajilla on sijoitussopimuksessa määriteltynä ESG-asioiden vaatimustaso tai sijoitussopimuksen yhteyteen liitetään niin kutsuttu side letter². Tähän sijoittajat voivat määritellä heille tärkeitä ESG-asioihin liittyviä kohtia. Näitä kohtia sijoittajat haluavat managerien ottavan huomioon omassa toiminnassaan.

Sijoittavat tiedostivat, että varsinkin pienillä yrityksillä ei välttämättä ole vastuullisuudesta viestitty niin paljon kuin suuremmilla. ”Nettisivuilla ei välttämättä ole kaikkea tietoa, mutta kun juttelee heidän kanssaan niin huomaa, että asioita on mietitty.” (Smolander, T. 21.3.2014.) Usein kyse on resursseista. Pienissä yrityksissä vastuullisuus voi olla vahvasti ”tekemisen DNA:ssa”, vaikka siitä ei ole viestitty. Toisaalta suuremmilla yrityksillä voi olla hienoja raportteja ja viestintä vahvaa, mutta oikeasti näitä asioita ei ole integroitu toimintaan. Joidenkin haastateltavien mielestä tällaisia epäilyksiä saattaa syntyä, kun

² Yleisesti Suomessakin käytetty englannin kielestä lainattu termi sopimusten yhteyteen lisätylle liitteelle

tietoa vastuullisuudesta on paljon ja se on hyvin yksityiskohtaista. Silloin sijoittaja saattaa alkaa miettimään, että onko vastuullisuudesta viestimiseen käytetty enemmän aikaa kuin sen implementointiin? Sijoittajat sanoivat yritysten usein korostavan vastuullisuustoimiaan, jos ydintoiminta ei ole niin vastuullista. Sijoittajat olivatkin sitä mieltä, että vastuullisuudesta viestimiseen keskittymisen sijaan tulee voimavarat keskittää vastuullisuuden liiketoimintaan implementointiin. Se näkyy ilman hulppeita raporttejakin.

6.4.1 Tehokkaimmat viestintäkanavat

Haastatteluissa käytiin keskustelua, mitkä viestintäkanavat ovat sijoittajien mielestä managereille tehokkaimpia. Monet sijoittajat katsoivat, että omat vastuullisen sijoittamisen periaatteet ovat hyvä ja riittävä taso managerien vastuullisuusviestintään. Joidenkin mielestä raportointi ei ole välttämätöntä varsinkaan pienille managereille, jos omat toimintaperiaatteet on kirjoitettu, niitä noudatetaan ja niistä viestitään sijoittajille. Muutama suomalainen hallinnointiyhtiö on kirjoittanut omat vastuullisen sijoittamisen periaatteet. Tällaisiin periaatteisiin managerit kirjoittavat, mitä vastuullinen sijoittaminen tarkoittaa heidän toiminnassaan.

Moni manageri ei ole vielä ottanut vastuullisuutta voimakkaasti esille tai tehnyt siitä erottautumistekijää. Toivottavasti jo viiden vuoden päästä on ihan arkipäiväistä, että kaikilla on kriteeristö vastuullisen sijoittamisen osalta tehty muodossa tai toisessa. Tämä ei välttämättä tarkoita YK:n periaatteiden allekirjoittamista, kunhan sitä tehdään toisissaan. (Räsänen, M. 23.1.2014.) Omia ESG-asioita tulee haastateltavien mukaan avata perusteellisemmin ja kertoa konkreettisia esimerkkejä siitä, miten niiden noudattaminen on näkynyt omassa toiminnassa. Managereilla tulee olla selkeät tavoitteet pitkällä ja lyhyellä aikavälillä ja koko organisaation tulee sitoutua tekemään tätä työtä.

Säännöllisissä hallinnointiyhtiöiden ja sijoittajien välisissä sijoittajaneuvoston kokouksissa käydään rahastojen ESG-asiat läpi. Kokouksissa on mahdollisuus kysyä ja keskustella määrämuotoista kyselylomaketta perusteellisemmin. Jos managerilla on omat vastuullisen sijoittamisen periaatteet, niin kokouksissa kysytään, miten nämä periaatteet näkyvät käytännössä heidän omistamissaan kohdeyrityksissä (Hyrskke, A. 23.1.2014). Toiset haastateltavat kertoivat lähettävänsä kyselylomakkeen managereille rahastojen

kohdeyrityksistä vuosittain. Haastatteluista selvisi, että sijoittajat toivoisivat managerien raportoivan vastuullisuudesta kvartaaliraportoinnin yhteydessä eikä erillisinä raportteina. Jos vastuullisuus on integroituna toimintaan, niin miksi se tulisi erottaa muun toiminnan raportoinnista? Se, että ei tee erillistä vastuullisuusraporttia on yksi hyvä vinkki osoittaa, että vastuullisuus on osa sitä muutakin tekemistä (Hyrskke, A. 23.1.2014). Sijoittajat olivat sitä mieltä, että sijoitustoiminta on luottamusbisnestä. Annettuihin lupauksiin ja tietoon täytyy pystyä luottamaan. Tradeka osuuskunnan sijoitusjohtajan Heikki Venhon mukaan (17.1.2014) luotetaan lähtökohtaisesti siihen, että asiat hoidetaan, niin kuin sijoitusta tehtäessä on luvattu. Jos tulee ilmi, ettei näin ole tehty, niin sijoitusneuvosto tulee reagoimaan, se on selvä. (Venho, H. 17.1.2014.)

6.4.2 Kohti aktiivisempaa viestintää

Jo nyt osa managereista raportoi sijoittajille rahastojen kohdeyrityksistä sijoittajien toiveesta. Sitran johtavan asiantuntijan Marja Karttusen (21.3.2014) mielestä raportoinnissa korostuvat toimialakohtaiset erot ja sijoittajia kiinnostaa erityisesti seurata muutosta. Raportointia ei tule ajatella vain pahana pakkona. Helsingin yliopiston kvestorin Marjo Berglundin (3.3.2014) mielestä yritykset alkavat todella miettimään asioita sijoittajien pyytäessä raporttia. Usein se tuo yritykselle itsellekin näkökulmia esiin, mitkä alkaa sitten iskostumaan – hyvän hallintotavan koodistot ja muut. Siinä on jo moni riski taklatu itsessään. (Berglund, M. 3.3.2014.) Managerien tällä hetkellä raportoimia asioita ovat kohdeyritystensä orgaaninen henkilöstön kasvu, liikevaihdon jakauma ja kasvu sekä prosessien kehittäminen. Kaikesta raportointi ei ole järkevää. Myös negatiivisista asioista tulee raportoida. Rehellisesti tulee tuoda esiin, jos tavoitteisiin ei ole päästy. Samalla tulee esittää korjaavat toimenpiteet, joilla tavoitteisiin aiotaan päästä. ”Olisi todella hienoa, jos me todella näkisimme, että asioita mietitään ja viedään eteenpäin.” (Karttunen, M. 21.3.2014).

Riitta Jääskeläisen (7.3.2014) mukaan hallinnointiyhtiön raportointi ei ole niin tärkeää kuin kohdeyritysten omat yritysraportit, joita managerit voivat auttaa tekemään. Managerien ei tule keskittyä raportoimaan omista tai kohdeyritystensä toimista, vaan keskittyä kehittämään kohdeyritysten vastuullisuustoimia. Niistä tuloksista raportointi on managereiden raportoinnista tärkeintä. ”Oleellisempaa on se, mitä on oikeasti teh-

ty.” Managerit saavat itse määritellä, miten tieto kerätään. Jokainen yritys on erilainen ja eri asiat ovat tärkeitä eri yrityksille. Kohdeyrityksissä tulee lähteä maltillisin askelein, oleellisuus mielessä pitäen, rakentamaan yritys vastuuta. Asioita tulee miettiä kohdeyrityksen näkökulmasta eikä raportointivelvollisuudesta omistajalle. (Jääskeläinen, R. 7.3.2014.)

”Kohdeyritysten vastuullisuuden seuraaminen on pääomapuolella kehitysaspekti. (Smolander, T. 21.3.2014). Seuraava vaihe on miettiä sitä, minkälaista raportointia managerilta vaaditaan rahastojensa kohdeyrityksistä. Usealla haastateltavalla ei ollut tähän selkeää prosessia. Managereita pyydetään tulevaisuudessa screenaamaan omaa salkkuaan perusteellisemmin. Managerien tulee kertoa, miten he käyttävät vaikutusvaltaansa kohdeyrityksien ESG-asioiden kehittämisessä. Tulevaisuudessa rahastojen raportointi saattaa olla kohdeyrityskohtaista; yksi raportti per yritys -periaatteella. Raportin tulee sisältää ESG-asioiden näkökulmat. Se tulee pitää lyhyenä ja ytimekkäänä. Kaikista kohdeyritysten raporteista voi tehdä koosteen managerin omaan yritys vastuuraporttiin. Näin raportoiva rahastomanageri olisi todellinen edelläkävijä. (Berglund, M. 3.3.2014.)

6.5 Aloitteiden ja järjestöjen jäsenyyksien merkitys sijoittajille

Vastuulliselle sijoittamiselle on monia yhteisöjä ja aloitteita, joihin liittyä. Haastattelujen avulla selvitettiin, mitä mieltä sijoittajat näistä olivat ja mihin liittymistä pidettiin tärkeänä.

Vasta muutama hallinnointiyhtiö on allekirjoittanut YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet. Yksi haastatteluiden tarkoituksista oli selvittää, onko YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden allekirjoittaminen sijoittajille tärkeää. Sijoittajien mielipiteet vaihtelivat sen suhteen, tuleeko hallinnointiyhtiöiden nämä periaatteet allekirjoittaa. Osa haastateltavista sijoittajista on allekirjoittanut periaatteet ja osa ei. Herkkyyttä oli huomattavissa siinä, että jos sijoittaja oli itse periaatteet allekirjoittanut, suositteli se myös managereita näin tekemään. Jos hallinnointiyhtiö ei ole allekirjoittanut periaatteita, niin kysytään, miksi ei. Siihen voi olla hyvä syy, esimerkiksi omat käytännöt, joita seurataan aktiivisesti. (Smolander, T. 21.3.2014.) Kaikki haastateltavat olivat sitä mieltä,

että YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden allekirjoittamista tärkeämpää on se, että hallinnointiyhtiöllä on omat käytännöt ja periaatteet kirjoitettuna ja sisäistettynä.

Osa haastatelluista sijoittajista sanoi, että YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet on heillä vaatimuksena hallinnointiyhtiötä valittaessa. Kaikki haastateltavat eivät olleet vetäneet siihen rajaa. Tällaiset sijoittajat mainitsivat, että sijoittamismahdollisuudet kapeenisivat huomattavasti, jos allekirjoittamista vaadittaisiin. Vielä pieni osa suomalaisista hallinnointiyhtiöistä on allekirjoittajia. Osa sijoittajista sanoi allekirjoittamisen vaatimisen olevan liian tiukka kriteeri tässä vaiheessa.

Niin kuin teoriassakin on mainittu, YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden allekirjoittaminen tuo mukanaan raportointivelvollisuuden. Tämän vuoksi monet, varsinkin pienet managerit, arastelevat periaatteiden allekirjoittamista. Usein raportoinnin suuri työ on syynä sille, miksi allekirjoittamista arastetaan. Osa sijoittajista sanoi ymmärtävänsä tämän. Toisissa haastatteluissa keskusteltiin siitä, että mitä pienempi yritys, sen helpompi ja nopeampi raportointiprosessi on. Periaatteiden allekirjoittamista pidettiin hyvänä asiana. Vastuullisuustoimia on helpompi vertailla keskenään, kun käytetään yhteistä raportointimallia. Usein ajatellaan, että tätä voivat hyödyntää vain sijoittajat. Tässä kohtaa managerien tulee ajatella raportoinnin hyötyjä yrityksen omaan käyttöön. Raportointi voi toimia yritykselle tietynlaisena roadmappina, ohjeistuksena, jonka avulla manageri voi vertailla itseään muihin toimijoihin. Raporttia voi käyttää pohjana omaan yritysvastuuraporttiin, kun siinä käsitellään samoja asioita. Tarkoituksena ei ole ajatella tätä erillisenä raporttina vaan työnä, jota voi hyödyntää omassa sidosryhmäviestinnässä. (Hyrskke, A. 23.1.2014.)

Korona Investin kannattaa ehdottomasti liittyä Finsifiin ja mennä mukaan sen työryhmiin. Työryhmissä näkee muita sijoittajia sekä rahastomanagereita ja siellä pystyy keskustelemaan asioista. (Berglund, M. 3.3.2014.) Sijoittajat kokevat Finsifin antavan tukea vastuullisen sijoittamisen kehittämiseen omassa toiminnassa. Sijoittajat olivat yhtä mieltä siitä, että Finsifin avulla pysyy aallon harjalla vastuullisuusasioissa. Finsifiin liittymistä kannustettiin.

6.6 Hallinnointiyhtiön tehokkaat viestintäkeinot

Koronan rahastoja on pidetty esimerkkinä niin sanotusta vaikuttavuussijoittamisesta (impact investing) Suomessa. Koronalla on toiminta-ajatuksena yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja Korona ajaa sijoituskohteillaan selkeää muutosta (Karttunen, M. 21.3.2014).

Tärkeä viestintäkeino managerille ovat omat hyvän hallintotavan säännöt. Säännöissä on hyvä kertoa, miten yhtiötä hallinnoidaan, miten raportoidaan ja mitä kohdeyrityksiltä vaaditaan. Näihin sääntöihin on hyvä kirjata vaatimukset omalle yritysjohdolle, sekä kuvaus riskeistä ja siitä, miten ne taklataan. Kaikki lähtee johdon asenteesta – vastuullisen ajattelutavan pystyy heti huomaamaan. (Berghlund, M. 3.3.2014.)

Omat vastuullisen sijoittamisen periaatteet ovat haastateltavien mielestä tärkeää kirjoittaa. Vastuullisuusraportoinnin mallin voi jokainen manageri miettiä omaan toimintaan sopivaksi. Sitä ei tule ajatella urakkana tai taakkana, vaan oman toiminnan screenaamisen työkaluna.

Vastuullisuusviestinnässä on hyvä antaa konkreettisia esimerkkejä. Hallinnointiyhtiön on hyvä laittaa hyvistä esimerkkitapauksista verkkosivuilleen tai raporttiin linkki, esimerkiksi: tässä on kohdeyrityksen X yritysraportti, joka on meidän kannustamana syntynyt. Siitä saa parhaat pisteet. Hallinnointiyhtiön ei tule keskittyä oman toiminnan kuvaamiseen, vaikka senkin on toimittava tietysti hyvin. Hallinnointiyhtiö on välikappale siinä, että kohdeyritykset menestyvät ja voivat hyvin. ”Eli työ pitää tehdä siellä ja antaa kunnian mennä sinne. Parasta PR:ää hallinnointiyhtiölle on, kun pääsee sanomaan, että tämä kohdeyritys on meidän aloitteesta ja meidän avulla tänä vuonna ensimmäistä kertaa laatinut yritysraportin, joka löytyy tästä linkistä. Mikä voisi olla sen parempaa?” (Jääskeläinen, R. 7.3.2014)

Sellainen hallinnointiyhtiö, joka sisällyttää raportteihinsa erilaisia mittareita, on joidenkin sijoittajien mielestä edelläkävijä. Esimerkiksi hiilijalanjäljestä raportointi on plussaa. Hiilijalanjäljestä raportoinnin ei katsottu olevan tätä päivää, mutta tulevaisuudessa

sijoittajat uskoivat managerien siitäkin viestivän. Erilaiset vastuullisuus- ja vaikutusmittarit kiinnostaisivat sijoittajia.

Vastuullisuuden katsottiin olevan jatkuva prosessi eikä projekti, jolla on päättymispäivä. Sitä, että vastuullisuus on saanut huomiota myös pääomasijoittamisessa, pidettiin todella positiivisena asiana. Sijoittajat odottavat innolla, mitä tulevaisuus tuo tullessaan.

7 Pohdinta

Tässä kappaleessa tarkastelen tutkimuksen tuloksia omilla tulkinnoilla ja peilaan tuloksia tietoperustaan. Pohdin, miten työn tutkimusongelmiin saatiin vastauksia tutkimuksen avulla, ja mitä tuloksista voi päätellä. Pohdin Koronan vastuullisuusviestinnän lähtökohtia, mihin suuntaan vastuullisuustyö pääomasijoituspuolella on menossa ja vastuullisuusviestinnän haasteita. Lopuksi esitän tutkimustulosten pohjalta kehittämis- ja jatkotutkimusehdotuksia Koronalle, sekä arvioin omaa oppimisprosessiani.

7.1 Tulevaisuuden vastuullisuusviestintä on läpinäkyvää ja kohdennettua

Koronan vastuullisuustoimien ja -viestinnän nykytilaa kartoitettiin, jotta saatiin kuva lähtötilanteesta. Kun tarkoituksena oli kehittää Koronan vastuullisuusviestintää, täytyi kaikki vastuullisuusmateriaali kerätä. Materiaaleista tulkittiin, millä tasolla vastuullisuusasioista oli aiemmin viestitty. Vastuullisuusmateriaalia ei ollut paljon. Erilaisia vastuullisuuslausuntoja oli tehty sijoittajille, ja irtautumisraporteissa oli pohdittu vaikuttavuustavoitteisiin pääsyä. Tiedot olivat eri paikoissa, eikä niitä ole kerätty yhteen.

Eniten tietoa vastuullisuudesta Koronalla sain Koronan kollegoiltani ja yrityksen toimitusjohtajalta. Vastuullisuus on yksi Koronan ydinliiketoiminnan elementti, ja se hehkuu henkilöstöstä. Kaikki materiaaleista ja kollegoilta saamani tieto tulee seuraavaksi tiivistää ja viestiä sidosryhmille.

Viestiäkseen vastuullisuudesta täytyi Koronan rahastojen vaikuttavuustavoitteisiin pääsyä tutkia. Koronan toiminnan yhtenä lähtökohtana on vastuullisuus, mutta siitä viestiminen on ollut vähäistä. Rahastojen kohdeyritysten vaikuttavuustavoitteita on seurattu irtautumisten yhteydessä, mutta niistä ei ole aiemmin tehty yleiskatsausta. Työn tutkimusosassa laskin, miten rahastojen kaikkien kohdeyritysten liikevaihto ja henkilöstön määrä on kasvanut ja vertasin tuloksia rahastojen vaikuttavuustavoitteisiin. Vaikuttavuustavoitteisiin on suurimmalta osin päästy tai ne on ylitetty. Kun aineisto on nyt kerätty ja analysoitu, on mahdollista alkaa rakentamaan viestinnälle pohjaa. Käyttämäni mallia tulosten analysointiin on mahdollista käyttää jatkossakin. Koronalle onnistuttiin

luomaan konkreettinen kasvunlaskentamalli, joka toimii vastuullisuustavoitteiden mitaamisen ja seurannan työkaluna.

Haastatteluista kävi ilmi, että yritykset voivat toimia vastuullisesti vaikkei verkkosivuilla ole mainintaa vastuullisuudesta. Haastateltavat kertoivat tapauksia, joissa pääomasijoittajan verkkosivuilla ei ole mainintaa toiminnan vastuullisuudesta, mutta haastateltavat tietävät yrityksen toimivan vastuullisesti. Haastateltavat katsoivat vastuullisuudesta viestimisen tärkeäksi. Verkkosivuilla mainitsemista tärkeämpänä he pitivät yrityksen toiminnan vastuullisuuden todellista tasoa. Tästä johtopäätös on, että verkkosivuilla vastuullisuudesta mainitseminen on plussaa. Se ei ole sijoituspäätösten kannalta olennainen tekijä. Sijoituspäätöksiä tehdessä vastuullisuusasioita tiedustellaan yritykseltä suoraan.

Viestintä tapahtuu nykyään suurilta osin verkossa. Tämän vuoksi tutkin alan toimijoiden ja Koronan kilpailijoiden vastuullisuusviestintää yritysten verkkosivuilta. Tein havainnot siitä, kuinka paljon vastuullisuudesta viestitään verkossa. Haastatteluissa ilmeni, että vastuullisuus on pääomasijoituspuolella vasta kasvussa. Yli puolella Suomen pääomasijoitus ry:n jäsenistä ei ollut mainintaa vastuullisuudesta verkkosivuillaan. Luku yllätti aluksi, mutta haastatteluista selvisi, että vastuullisuus on vasta kasvava trendi pääomasijoituspuolella. On todennäköistä, että luvut muuttuvat nopeasti lähivuosien aikana. Sijoittajat olivat aktiivisemmin viestineet vastuullisuudesta verkossa. Kahdella kolmesta se oli mainittu, ja integroitu liiketoimintaan omien ohjeistojen avulla. Tästä voi päätellä, että sijoittajat yhä useammin antavat arvoa vastuullisuusasioille. Tämäkin luku kasvaa lähivuosina.

Hallinnointiyhtiöiden tulee kehittää kohdeyritysten vastuullisuustoimia ja -viestintää. Heillä on siihen keinot ja mahdollisuudet. Tutkimalla Koronan rahastojen kohdeyritysten verkkosivuja selvitin, onko niiden vastuullisuusviestinnässä kehitettävää. 40 prosentilla nykyisistä kohdeyrityksistä ei ole mainintaa vastuullisuudesta verkkosivuillaan. Saman verran nykyisistä kohdeyrityksistä on viestinyt vastuullisuudesta pintapuoleisesti, mutta prosessien integroinnista toimintaan ei ole viestitty. Tässä on kehittämistä Koronalle hallinnointiyhtiönä; auttaa kohdeyrityksiä kehittämään vastuullisuusviestintäänsä. Irtautuneiden kohdeyritysten vastuullisuusviestintää tutkin vertailun vuoksi. Vajaa 40 % Koronan rahastoista irtautuneista kohdeyrityksistä viestii vastuullisuudesta ja se tuntuu

olevan myös integroituna liiketoimintaan. Koronan omistajuudella lienee ollut positiivinen vaikutus yritysten vastuullisuusviestinnälle.

Sijoittajien odotukset hallinnointiyhtiöille yritysvastuun suhteen ovat kasvussa tutkimustuloksissa kuvatulla tavalla. Hallinnointiyhtiöiden odotetaan yhä enemmän ottavan ESG-asiat huomioon omassa toiminnassaan sekä kohdeyritysten toiminnassa. Avoimuus ja läpinäkyvyys olivat korostuneessa asemassa. Vaikka toiset haastatellut sijoittajat arvostivat hallinnointiyhtiöiden määrämuotoista raportointia, niin yleisesti korostettiin sisältöä ja muutoksen kuvaamista. Pitkien ja vaikealukuisten raporttien kirjoittamisen sijaan hallinnointiyhtiöiden toivottiin keskittyvän toiminnan kehittämiseen. Sijoittajat toivoivat hallinnointiyhtiöiden viestivän suunnitelluista ja saavutetuista kehitystoimista esimerkiksi rahastoraporttien yhteydessä. Toivottiin konkreettisia esimerkkejä sekä erilaisia vaikuttavuusmittareita. Hiilijalanjäljen mittaamista monet pitivät pääomasijoituspuolella vielä tulevaisuutena. Sijoittajat kehottivat hallinnointiyhtiöitä liittymään Fin-sifiin, jota pidettiin hyvänä vastuullisen sijoittamisen foorumina ja verkostoitumispaikkana. YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden allekirjoittaminen jakoi mielipiteitä, mutta kukaan sijoittajista ei nähnyt sitä haittana.

7.1.1 Haasteet vastuullisuusviestinnässä

Viime aikoina on keskusteltu siitä, kannattaako vastuullisuutta ”mainostaa” verkkosivuilla. Monet yritykset käyttävät vastuullisuutta häikäilemättömästi edistääkseen brändin mainetta ja myyntiä. Tästä vastuullisesti toimivat yritykset voivat saada turhaa kritiointia. Tällainen green wash on haitallista ennen kaikkea yritykselle itselle, mutta myös muille yrityksille. Tällaisten huijausten selvittyä ihmisistä tulee skeptisiä. Markkinoinnissa tosiväittämiä uskoo alle 50 % kuluttajista (Thompson 1991, 1-20). Tällaisten huijausten paljastuttua vastuullisuus-termi kokee inflaation ja voi menettää merkityksensä.

Kultaisen keskitien löytäminen vastuullisuudesta viestimisessä on haastava tehtävä. Yrityksen strategiasta johdetut vastuullisuustoimet ja niistä viestiminen on toimivan yritysvastuutyön perusta. Omien strategioiden ja toimintatapojen implementointi on tärkeämpää kuin hienojen raporttien laadinta. Harvat yritykset sitovat vastuullisuuden strategian osaksi. On helposti havaittavissa, jos toimet on vain kirjoitettu, muttei niitä toi-

minnassa toteuteta. Yritysvastuuta tulee mitata tekojen perusteella. Tehdystä yritysvas-
tuutyöstä on helppoa viestiä. Yritysten tulee tunnistaa vastuullisuuden positiivinen vai-
kutuksen tuottoon. Lyhyen aikavälin tuottojen sijaan tulee tehdä pitkän aikavälin suunni-
telmia ja tuottolaskelmia. Kappaleessa kaksi annettujen esimerkkien perusteella on
helppo havainnollistaa, miten vastuullisuudella voi tehdä tuottoa ja säästää kustannuk-
sissa. Ympäristön ja sidosryhmien tarpeiden huomioon ottaminen on järkevää. Jos ym-
päristö saastuu ja luonnonvarat loppuvat, voiko tuotanto jatkaa? Jokaisen organisaation
tulee miettiä oman toimintansa kautta, mitä vastuullisuusasioita painottaa toiminnas-
saan ja tunnistaa niiden hyödyt. Vastuullisuustyötä tehtäisiin enemmän, jos yritykset
havaitisivat vastuullisuustyön olevan muuta kuin maineen kohennusta.

Läpinäkyvyys on keskeinen käsite vastuullisuusviestinnässä. Koronan toimialalla on
tärkeää miettiä tarkkaan, mistä asioista viestii. Kaikkia lukuja ja tietoja ei voi laittaa verk-
kosivuille. Tämän vuoksi asioita täytyy pystyä kuvaamaan sanallisesti konkreettisten
tapausesimerkkien kautta.

7.2 Kehittämisen- ja jatkotutkimusehdotukset

Vastuullisuus ohjaa Koronan ydinliiketoimintaa. Tämä tutkimus tehtiin Koronan toi-
minnan vastuullisuuden mittaamisen ja siitä viestimisen kehittämiseksi. Tutkimustulos-
teni pohjalta olen tehnyt ehdotuksia, joilla Korona voi kehittää vastuullisuusviestintään-
sä.

- Omien toimintaperiaatteiden kirjallinen kuvaus
 - Vastuullisen sijoittamisen periaatteet
 - Hyvän hallintotavan säännöt
- Finsifiin liittyminen
- Oman vastuullisuustoiminnan läpinäkyvä viestintä verkkosivuilla
- Vastuullisuustoimien ja vaikuttavuustavoitteiden toteutumisen kuvaukset rahas-
toraportteihin
- Rahastojen kohdeyritysten vastuullisuustoimien ja -viestinnän kehittäminen

Työn teoriaosuuden luvussa 3.4 on esitetty raportointiprosessi. Tässä prosessissa on viisi vaihetta; suunnittelu, sidosryhmien odotusten tunnistaminen, olennaisten yritysvastuun näkökohtien tunnistaminen, tiedonkeruu ja raportointi. Korona on aloittanut raportointiprosessin suunnittelun hyödyntäen tämän työn tuloksia ja sidosryhmien odotuksista kerättyä tietoa. Korona on tunnistanut olennaiset yritysvastuun näkökohdat toiminnassaan. Työtä varten on kerätty ja mitattu paljon Koronan toimintaan liittyvää tietoa. Seuraava vaihe on raportoida asioista sidosryhmille.

Tällä hetkellä Korona viestii vastuullisuudesta rahastoraporteissaan sijoittajille suppeasti kuten muutkin hallinnointiyhtiöt. Ollakseen edelläkävijä, Koronan kannattaa panostaa rahastoraportteihin entistä enemmän. Vastuullisuusteeman laajempi käsittely raporteissa on sijoittajien toiveena, erityisesti konkreettiset esimerkit tehdystä työstä. Tarkempaa vaikuttavuustavoitteiden toteutumista on hyvä raportoida lukujen lisäksi myös sanallisesti. Oman vastuullisuusraportin teko on suositeltavaa. Kappaleessa neljä esitellyn EU:n asettaman uuden direktiivin myötä hallinnointiyhtiöille tulee raportointivelvollisuus Finanssivalvonnalle. Vastuullisuusraportti on hyvä keino viestiä sidosryhmille. Tätä raporttia voi hyödyntää Finanssivalvonnalle tehtävässä raportissa. Paperiversion lisäksi on tärkeää laittaa tiedot Koronan verkkosivuille, jossa ne ovat kaikkien asiasta kiinnostuneiden löydettävissä.

Ennen varsinaisen raportin tekoa Koronan on hyvä kirjoittaa omat vastuullisen sijoittamisen periaatteet sekä hyvän hallintotavan säännöt. Näistä tulee käydä ilmi, miten vastuullisuutta toteutetaan hallinnointiyhtiössä ja miten ESG-asiat näkyvät kohdeyritysten hallinnoinnissa. Nämä tiedot tulee kirjata, sekä julkaista Koronan verkkosivuilla. Näitä asioita voidaan hyödyntää myöhemmin raporttia rakennettaessa. Viestinnän tulee olla läpinäkyvää ja rehellistä. Mielestäni Koronan ei tule keskittyä oman toiminnan kuvaamiseen ja siitä raportointiin, vaan keskittää voimavarat kohdeyritysten kehittämiseen. Näin toteutetaan yritysvastuutyötä parhaimmillaan.

Mielestäni Koronan tulee liittyä Finsifin jäseneksi. Tulevaisuudessa YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden allekirjoittamista voi harkita, mutta en koe sitä vielä tarpeelliseksi. Työni tulosten pohjalta Korona on aloittanut toimenpiteet liittyäkseen Finsifiin.

Jatkotutkimusehdotuksena työlleni on haastatteluissa esiin noussut seuraava sijoitusmuoto vaikuttavuusinvestointi (impact investing). Muutosinvestoinniksi Suomessa kutsuttu investoinnin muoto on noussut puheenaiheeksi tämän kevään aikana Finsifin työryhmissä. Toinen jatkotutkimusehdotus on keskittyä vastuullisuusmittareihin, ja vaikuttavuuden mitattavuuteen; millä mittareilla vaikuttavuutta mitataan ja miten mitattavuus tulee tulevaisuudessa kehittymään.

7.3 Opinnäytetyöprosessin ja oman oppimisen arviointi

Opinnäytetyöni alkoi produktina. Tarkoitukseni oli tehdä Koronalle yritysraportti, joka olisi ollut työni lopputuote. Työtä tehdessäni työn luonne muuttui tutkimustyyppiseksi työksi, kun taustatyötä vastuullisuustoimia ja -raporttia varten tuli tehdä odotettua enemmän. Nykytilanne ei ollut niin hyvin kartoitettu kuin aluksi oletettiin. Päätimme keskittyä tekemään taustatyön kunnolla, jotta vastuullisuusviestinnän kehittämiseksi on tarpeeksi taustatietoa ja materiaalia.

Opinnäytetyöni työstäminen alkoi tavallista poikkeavassa järjestyksessä. Tavallisesti tutkimustyyppisessä työssä kirjoitetaan ensin teoriaosuus, jonka jälkeen tehdään tutkimusosio. Toimeksiantajani ehdotuksesta aloitin työn tutkimusosiosta, eli haastatteluista ja kilpailijoiden sekä sijoittajien vastuullisuusviestinnän tutkimisesta, perehtyäkseni minulle vieraaseen toimialaan. Tutkimusosion kerättyäni kirjoitin työn teoriaosuuden. Tämän jälkeen analysoin tutkimustuloksia peilaten niitä tietoperustaan. Lopuksi kirjoitin pohdinnan, kehittämis- ja jatkotutkimusehdotukset sekä arvioin omaa oppimistani. Vaikka työni on laaja ja tehtävää oli paljon, pysyin suunnitellussa aikataulussa.

Sain tehdä kovasti töitä määritelläkseni ja ymmärtääkseni työni rajat ja pysyäkseni niissä. Aihe on laaja. Kasvoin ja opin prosessin aikana valtavasti. Mahdollisuus tehdä opinnäytetyö toimeksiantona Korona Invest Oy:lle oli upea tilaisuus. Kiitän toimeksiantajaani tästä mahdollisuudesta. Minulla ei ole rahoitus- tai viestinnänopin taustaa. Olen matkailualan opiskelija, suuntautumisenani vastuullinen liiketoiminta. Näistä lähtökohdista lähdin työtä tekemään, ja mielestäni suoriuduin siinä hyvin. Aloitin puhtaalta pöydältä: jouduin alusta asti opettelemaan ja ymmärtämään pääomasijoitustoiminnan luonteen ja prosessit, tutustumaan alan toimijoihin ja sisäistämään alan jota tutkin. Tämän

jälkeen tutustuin alan viestinnän eri keinoihin, raportointimenetelmiin ja yleisiin käytäntöihin. Tämän jälkeen tutustuin vastuulliseen sijoittamiseen, johon pystyin käyttämään tukena kaikkea suuntautumisopinnoissani oppimaani tietoa.

Olen oppinut tämän prosessin aikana enemmän kuin osasin uskoa tai kuvitella. Otin suuren haasteen vastaan kun lähdin työstämään aihetta, joka oli suurilta osin itselleni vieras. Tekemisen kautta olen päässyt pitkälle. Silti minulla on vielä paljon opittavaa, niin pääomasijoittamisesta, vastuullisuudesta kuin viestinnästä. Lainatakseni erästä haastateltavaani päätän työni lauseeseen, joka sopii myös oppimisprosessiin:

”Vastuullisuustyö ei ole koskaan valmis.” (van der Pals, I. 31.1.2014.)

Lähteet

Berglund, M. 3.3.2014. Kvestori. Helsingin yliopisto. Haastattelu. Helsinki.

FIBS 2013a. Yritysvastuu. Määritelmä, hyödyt ja osa-alueet. Luettavissa:
<http://www.fibsry.fi/fi/yritysvastuu/yritysvastuun-osa-alueet>. Luettu: 10.3.2014.

FIBS 2013b. Yritysvastuu. Osa-alueet. Luettavissa:
<http://www.fibsry.fi/fi/yritysvastuu/yritysvastuun-osa-alueet/osa-alueet>. Luettu:
10.3.2014.

FIBS 2013c. Yritysvastuu. Normit ja ohjeistot. Luettavissa:
<http://www.fibsry.fi/fi/yritysvastuu/normit-ja-ohjeistukset>. Luettu: 10.3.2014.

FIBS 2014. FIBS:n yritysvastuututkimus 2014. Luettavissa:
http://www.fibsry.fi/images/TIEDOSTOT/FIBS_Yritysvastuututkimus2014_.pdf.
Luettu: 23.4.2014.

Finanssivalvonta 2014. Vaihtoehtoisten rahastojen sääntely – AIFMD. Luettavissa:
<http://www.finanssivalvonta.fi/FI/SAANTELY/SAANTELYHANKKEET/AIFMD/Pages/Default.aspx>. Luettu: 9.4.2014.

Finland's Sustainable Investment Forum a. Finsif. Luettavissa: <http://www.finsif.fi/1>.
Luettu: 14.3.2014.

Finland's Sustainable Investment Forum b. Toiminta. Luettavissa:
<http://www.finsif.fi/35>. Luettu: 14.3. 2014.

Finland's Sustainable Investment Forum c. Mitä vastuullinen sijoittaminen on? Luettavissa: <http://www.finsif.fi/13>. Luettu: 14.3.2014.

Finland's Sustainable Investment Forum d. YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet. Luettavissa: <http://www.finsif.fi/14>. Luettu: 14.3.2014.

Finland's Sustainable Investment Forum e. Miten mukaan? Luettavissa:

<http://www.finsif.fi/40>. Luettu: 17.3.2014.

Finland's Sustainable Investment Forum f. Historia. Luettavissa:

<http://www.finsif.fi/38>. Luettu: 20.3.2014.

Global Reporting Initiative. Tietoa Global Reporting Initiativesta. Luettavissa:

<https://www.globalreporting.org/languages/Finnish/Pages/default.aspx>. Luettu: 13.3.2014.

Harmaala, M. & Jallinoja, N. 2012. Yritysvastuu ja menestyvä liiketoiminta. Sanoma Pro Oy. Helsinki.

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2011. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelujen teoria ja käytäntö. Gaudeamus Helsinki University Press. Helsinki.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2007. Tutki ja kirjoita. Tammi. Helsinki.

Hyrskke, A., Lönnroth M., Savilaakso, A. & Sievänen, R. 2012. Vastuullinen sijoittaminen. Tammerprint Oy. Tampere.

Hyrskke, A. & Räsänen, M. 23.1.2014. Vastuullisen sijoittamisen päällikkö & pääomasijoitusjohtaja. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen. Haastattelu. Helsinki.

Hyrskke, A. 2011. Vastuullisuus ei sinipesua. Luettavissa:

<http://www.pohjalainen.fi/mielipide/yleis%C3%B6lt%C3%A4/vastuullisuus-ei-sinipesua-1.1019849>. Luettu: 20.3.2014.

Juutinen, S. & Steiner, M. 2010. Strateginen yritysvastuu. WS Bookwell Oy. Juva.

Jääskeläinen, R. 7.3.2014. Sijoitusjohtaja. Suomen Teollisuussijoitus Oy. Haastattelu. Helsinki.

Karttunen, M. & Smolander, T. 21.3.2014. Johtava asiantuntija & peruspääoma-analyytikko. Sitra. Haastattelu. Helsinki.

KPMG Advisory N.V., Global Reporting Initiative, Unit for Corporate Governance in Africa. 2013. Carrots and Sticks. Sustainability reporting policies worldwide – today's best practise, tomorrow's trends. Luettavissa: <https://www.globalreporting.org/resourcelibrary/Carrots-and-Sticks.pdf>. Luettu: 13.3.2014.

Kuvaja, S. & Malmelin, K. 2008. Vastuullinen yritysviestintä. Kilpailuetua vuoropuhelusta. Edita Prima Oy. Helsinki.

Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista (162/2014)

Maan ystävät ry. 2003. Talouden globalisaatio, ympäristö ja yhtiövalta. Luettavissa: http://www.maanystavat.fi/online/Talouden_globalisaatio_ymparisto_ja_yhtiovalta.pdf. Luettu: 20.3.2014.

Muurinen, H. 2008. Yritysten vihreys on monensävyyistä. Luettavissa: <http://www.maailmankuvalehti.fi/node/623>. Luettu: 20.3.2014.

Niskala, M., Pajunen T. & Tarna-Mani K. 2013. Yritysvastuu. Raportointi- ja laskenta-periaatteet. KHT-Media Oy. Helsinki.

Porter, M. & Kramer, M. 2011. Creating Shared Value. Harvard Business Review. January-February. s. 62-77.

Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. 2006. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. Verkkojulkaisu. 1 Johdanto. Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Tampere. Luettavissa: <http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L1.html>. Luettu: 8.5.2014.

Sinclair, J. 2013. Marketing a sustainable future. Profile. Magazine of Aalto University Executive Education. 2/2013, s. 8-12.

Suomen Bisnesenkelit Ry. 2000. Mitä ovat bisnesenkelit? Luettavissa:
<http://www.bisnesenkelit.fi/>. Luettu: 14.3.2014.

Suomen pääomasijoitusyhdistys ry a. Suomen pääomasijoitusyhdistys ry. Luettavissa:
<http://www.fvca.fi/fvca>. Luettu: 14.3.2014.

Suomen pääomasijoitusyhdistys ry b. Liity jäseneksi. Luettavissa:
http://www.fvca.fi/jasenet/hae_jaseneksi. Luettu: 17.3.2014.

Suomen pääomasijoitusyhdistys ry 2007. Pääomasijoitus – avain yrityksen kasvuun.
Luettavissa: http://www.fvca.fi/files/12/FVCA_opas_2006.pdf. Luettu: 14.3.2014.

Suomen pääomasijoitusyhdistys ry 2008. Vuosikirja/ Yearbook 2008-2009. Finnish
Venture Capital Association. Helsinki.

Suomen standardisoimisliitto SFS Ry 2006-2008. Yritysten yhteiskuntavastuu – Ohjeita.
SFS. Helsinki.

Thompson, J.W. 1991. “The meaning of green: How environmental advertising works.” JWT Greenwatch. Spring-Summer. pp. 1-20.

Unites Nation’s Principles for Responsible Investment a. About the PRI Initiative. Luettavissa:
<http://www.unpri.org/about-pri/about-pri/>. Luettu: 14.3.2014.

Unites Nation’s Principles for Responsible Investment b. History. Luettavissa:
<http://www.unpri.org/about-pri/about-pri/history/>. Luettu: 14.3.2014.

Unites Nation’s Principles for Responsible Investment c. Introducing responsible investment. Luettavissa:
<http://www.unpri.org/introducing-responsible-investment/>.
Luettu: 14.3.2014.

United Nations' Principles for Responsible Investment d. The six Principles. Luettavissa: <http://www.unpri.org/about-pri/the-six-principles/>. Luettu: 14.3.2014.

van der Pals, I. 31.1.2014. Sijoitusjohtaja. Kirkon keskusrahasto. Haastattelu. Helsinki.

Venho, H. 17.1.2014. Sijoitusjohtaja. Osuuskunta Tradeka. Haastattelu. Helsinki.

Liitteet

Liite 1. Koronan kohdeyritysten vastuullisuusviestintä verkossa

Korona Investillä on kaksi rahastoa; Palvelurahasto I Ky ja Terveysrahasto Oy. Palvelurahasto I Ky:ssä on tällä hetkellä kaksi kohdeyritystä; Pilke päiväkodit Oy sekä Care Component. Terveysrahasto Oy:ssä on tällä hetkellä kolme kohdeyritystä; Evantia, Invalidiliiton Asumispalvelut sekä Med Group. Kohdeyritysten verkkosivuja on tutkittu tammi-maaliskuun 2014 välisenä aikana.

Nykyiset kohdeyritykset

Pilke päiväkodit Oy

Pilke Päiväkodit Oy syntyi kun Kissankulman muksut ja Parasta pienelle päiväkodit yhdistyivät. Pilke päiväkodeilla ei ole mainintaa vastuullisuustoimistaan verkkosivuillaan.

Care Component

Care Componentilla ei ole mainintaa vastuullisuudesta verkkosivuillaan.

Evantia

Evantian verkkosivuilla ei ole mainintaa yrityksen vastuullisesta toiminnasta. Sivuilta löytyy Yhteiset arvomme –kohta, jossa esitellään Evantialle tärkeitä arvoja, joissa esiintyy muun muassa ekologisuus. Tämän enempää vastuullisuudesta ei sivuilla ole mainintaa.

Invalidiliiton Asumispalvelut

Verkkosivuillaan Invalidiliiton Asumispalvelut kertoo saaneensa Yhteiskunnallinen yritys- merkin vuonna 2012. He kertovat myös saaneensa REILU-palvelumerkin vastuullisesta liiketoiminnasta ja laadukkaasta palvelusta samana vuonna. He ovat myöskin saaneet laatusertifikaatin, joka varmentaa, että organisaation laatu järjestelmä täyttää ISO 9001:2008 -standardin vaatimukset. Käytännön esimerkkejä he eivät

esittele, eivätkä esittele sitä, miten vastuullisuus näkyy heidän jokapäiväisessä toiminnassaan.

Med Group

Med Group korostaa verkkosivuillaan olevansa kotimainen yritys, joka toteuttaa vastuullisuutta maksamalla veronsa Suomeen. Yksi heidän visioistaan on olla vastuullinen toimija ja yksi heidän arvonsa on yhteiskuntavastuullisuus. Tämän arvon kautta on tavoite toimia yhteiskuntavastuullisesti ja huolehtia yhteiskunnallisista velvoitteista ottamalla parhaat sosiaali- ja terveydenhuollon käytännöt käyttöön toiminnassaan, ja luomalla niitä itse.

Irtautuneet yritykset

Itä-Suomen Kuntoutuspalvelu Oy

Itä-Suomen Kuntoutuspalvelut eli Joensuun Kuntohoivi on nykyisin osa Vetrea Terveys Oy:tä.

Vetrea Terveys Oy

Vetrea Terveys Oy kertoo verkkosivuillaan olevansa yhteiskuntavastuullinen asiantuntijayritys, ja yksi heidän arvoistaan on Vastuullinen. Tämän enempää asiaa ei avata, joten ei voida sanoa miten todellisuudessa vastuullisuus toteutuu yrityksen toiminnassa.

Respecta Oy

Verkkosivuillaan missionaan Respecta Oy ilmoittaa toimivansa yhteiskuntavastuullisesti, mutta vastuullisuustoimista ei kerrota enempää.

Suomen Terveystutkimus Oy

Suomen Terveystutkimus Oy:stä irtauduttiin osakevaihdolla Terveystalo Oy:lle.

Terveystalo Oyj

Pörssiyhtiönä Terveystalo Oyj on selkeästi panostanut vastuullisuuteen ja siitä viestimiseen muita irtautuneita yrityksiä perusteellisemmin. Verkkosivuillaan

Terveystalo kertoo olevansa vastuullinen yhteiskunnallinen vaikuttaja, ja se on eritelty missä kaikessa toiminnassa vastuullisuus heillä näkyy ja miten.

Pihlajalinna Oy

Pihlajalinna Oy ei mainitse verkkosivuillaan vastuullisuudesta.

Jokilaakson Terveys Oy

Jokilaakson Terveys Oy:llä on verkkosivuillaan yhteiskunnallinen toimintamalli, jossa he kertovat miten vastuullisuutta toteutetaan heidän yrityksessä.

FysioSporttis Oy

Verkkosivuillaan FysioSporttis Oy kertoo tekevänsä yhteiskunnallisesti merkittävää työtä, mutta enempää vastuullisuutta yrityksen toiminnassa ei ole esitelty.

Hoitokoti Päiväkumpu Oy

Hoitokoti Päiväkumpu Oy:n verkkosivuilla ei ollut saatavissa tietoa yrityksestä maaliskuussa 2014, kun tutkimusta tehtiin. Hoitokoti Päiväkummun vastuullisuuden arviointia ei näin ollen voitu tehdä, jolloin sitä Hoitokoti Päiväkumpua ei otettu huomioon tutkimustuloksia analysoitaessa.

Coxa Oy

Coxa Oy:n verkkosivuilla ei ole mainintaa vastuullisuudesta.

Avire Oy

Avire Oy kertoo verkkosivuillaan olevansa alan vastuullinen toimija. Avire-yhtiöt ovat järjestäytyneet Terveyspalvelualan työnantajaliittoon, Terveyspalvelualan Liittoon. Terveyspalvelualan Liitolla on omat vastuullisuusperiaatteet, joita Avire Oy on jäsenyydellään sitoutunut noudattamaan.

Suorat kilpailijat

Aluksi esittelen ja otan tarkempaan käsittelyyn yritykset, jotka Korona Invest koee suurimmiksi kilpailijoikseen (18 yritystä). Seuraavassa kappaleessa tarkastelen loppuja 25:ä yritystä ja lopuksi vertaan kaikkia jäseniä vielä yhdessä. Yritysten verkkosivuja on tutkittu tammi-maaliskuun 2014 välisenä aikana.

Sijoittajista, joiden rahastot ovat yli 100 milj. € (FVCA:n jäseniä), suurimpia kilpailijoita Korona Investille on yhdeksän, ja ne ovat (satunnaisessa järjestyksessä):

- Nordic Mezzanine
- Intera Partners Oy
- MB Rahastot Oy
- Sponsor Capital Oy
- Vaaka Partners Oy
- Dasos Capital Oy
- Sentic Partners Oy
- Ahlström Capital Oy
- Armada Mezzanine Capital Oy

Sijoittajista, joiden rahastot ovat alle 100 milj. € (FVCA:n jäseniä), suurimpia kilpailijoita Korona Investille on myöskin yhdeksän, ja ne ovat (satunnaisessa järjestyksessä):

- Midinvest Management Oy
- Noweco Partners Oy
- Profita Management Oy
- Helmet Business Mentors Oy
- Canelco Capital Oy
- Pontos Oy
- Innofinance Oy

- Aboa Venture Management Oy
- Tutor Invest Oy

Yritykset, joilla ei mainintaa vastuullisuustoimista

- Aboa Venture Management
- Armada Mezzanine Capital Oy
- Canelco Capital Oy
- Helmet Business Mentors Oy
- Innofinance Oy
- Intera Partners Oy
- MB Rahastot Oy
- Nordic Mezzanine
- Noweco Partners Oy
- Pontos Group
- Profita Management Oy
- Sentic Partners Oy
- Sponsor Capital Oy
- Tutor Invest Oy
- Vaaka Partners Oy

Yritykset, joilla on mainintaa vastuullisuustoimista

Ahlström Capital Oy

Ahlström Capital Oy on keskittynyt teollisuuteen sijoittamiseen, mutta sijoittaa myös kiinteistöihin sekä puhtaaseen teknologiaan (engl. cleantech). Puhtaalla teknologialla tarkoitetaan tuotteita, palveluita, prosesseja ja teknologioita jotka ehkäisevät tai vähentävät energiankulutusta, hiilidioksidipäästöjä sekä muita haitallisia ympäristövaikutuksia.

Vaikka Ahlström Capitalilla on kiinnostus sijoittaa ympäristöystävälliseen toimintaan, verkkosivuilta ei näy, että ympäristövastuuta olisi integroitu heidän ydintoimintaan.

Ympäristöystävällisen sijoituskohteen valintaa ei ole perusteltu esimerkiksi syin, jotka tukisivat yrityksen arvoja tai periaatteita. Verkkosivuillaan yrityksen esittelyssä tai strategiassa ei vastuullisuutta mainita lainkaan, eikä myöskään yrityksen vuosiraportissa vuodelta 2012.

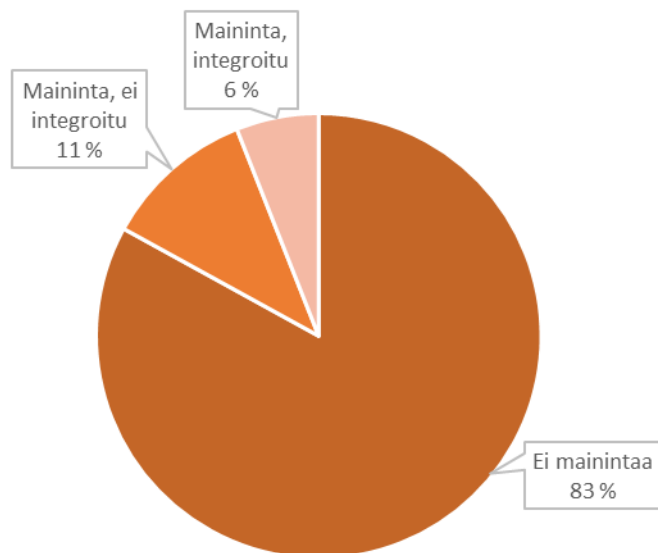
Midinvest Management Oy

Yhtiön esittelyssään Midinvest Managementilla on oma alaotsikkonsa vastuullisuudelle. Siellä he mainitsevat harjoittavansa vastuullista sijoitustoimintaa, jonka jälkeen he kertovat noudattavansa hyvää hallintotapaa ja EVCA:n (European Private Equity and Venture Capital Association) Code of Conduct:ia. Muuta ei tästä vastuullisesta sijoitustoiminnasta kerrota, joka antaa vaikutelman siitä, ettei vastuullisuus ole integroituna heidän toimintaansa vahvasti.

Yritykset, joilla vastuullisuus on integroituna toimintaan ja periaatteisiin

Dasos Capital Oy

Dasos Capital Oy sijoittaa vastuullisiin metsäyrityksiin kansainvälisesti. Vastuullisuus on mainittu heti heidän verkkosivujen etusivulla heidän sloganissaan; vastuullista metsäalan sijoittamista. Vastuullisuudesta löytyy lisää tietoa heidän sivuiltaan, ja sieltä pystyy lukemaan, kuinka vastuullisuus on osa heidän ydintoimintaansa, varsinkin ympäristövastuuasiat. Heidän vastuullisuustoimet ovat lähinnä sijoituskohteisiin liittyvää karsintaa ja valintaa, varmistusta siitä, että kohteet noudattavat ympäristöystävällisiä menetelmiä ja täyttävät vaadittuja kriteerejä.

Kuvio 15. Korona Investin kilpailijoiden vastuullisuusviestintä verkossa

Epäsuorat kilpailijat

Yrityksiä, jotka ovat FVCA:n jäseniä, mutta joita ei lueta Korona Investin kilpailijoiksi on yhteensä 25. Syy, miksi näitä 25 yritystä ei varsinaisesti katsota Korona Investin kilpailijoiksi, on se, että ne sijoittavat joko eri toimialalle, tai niillä on eri sijoituskoko tai kehitysvaihe.

Muut yritykset, joilla ei mainintaa vastuullisuustoimista

- Aura Capital Oy
- Conor Venture Partners Oy
- Finnvera
- Guida Invest Oy
- Inveni Capital Oy
- Inventure Oy
- Nexit Ventures Oy
- Open Ocean Capital Oy
- Rite Ventures

- Vanaja Capital Oy
- VNT Management Oy

Muut yritykset, joilla on mainintaa vastuullisuustoimista

Access Capital Partners

Access Capital Partnersilla on verkkosivuillaan oma kohta ”Lisäarvo”, jonka alta löytyy lista asioita, jotka he kokevat lisäarvoa tuottaviksi. Yksi näistä ranskalaisella viivalla merkityistä kohdista on vastuullisuus, mutta tarkemmin katseltuna se koskeekin tasaista suorittamista. Toinen listalta löytyvä asia on bisnesetiikka, jossa he kertovat noudattavansa YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita. Asiaa ei ole mitenkään perusteltu eikä vastuullisuutta korostettu esimerkiksi kohdeyritysten valintakriteereissä, joten asia tuntuu jäävän aika pintapuoliseksi.

eQ Oyj

eQ:n verkkosivuilla Vastuullinen sijoittaminen–kohdan alta löytyy tietoa siitä, kuinka eQ Oyj on sitoutunut ottamaan sijoitustoiminnassaan huomioon ESG-näkökohdat, sekä kuinka he ovat myöskin sitoutuneet noudattamaan YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita. Vaikkakin eQ Oyj kertoo noudattavansa näitä periaatteita, ei verkkosivuilla missään muualla mainita vastuullisuudesta mitään, ja liittymisen motiivit jäävät epäselviksi. Verkkosivuja tutkiessa jää sellainen olo, ettei vastuullisuus ole kunnolla integroitu heidän toimintaan.

Nordia Management Oy

Nordia Management Oy mainitsee verkkosivuillaan, että pääomasijoittajan mukaan oton hyötynä on liiketoiminnan kasvu, jonka avulla yrityksen on mahdollista harjoittaa myös vastuullista liiketoimintaa. Sijoituspäätöksiä tehdessään Nordia Management Oy suosii yrityksiä, jotka ottavat ympäristöasiat huomioon. Vastuullisesta sijoittamisesta ja niiden periaatteista he eivät mainitse verkkosivuillaan mitään. Myöskään Finsifin jäsenyys ei tule sivuilta esille. Vastuullisen sijoittamisen olennaisuus heidän toiminnassaan jää näin ollen hieman epäselväksi.

BoCap Investment Oy

BoCap Investment Oy allekirjoitti juuri YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet. Heillä on verkkosivuillaan tästä maininta, mutta muuten yrityksen vastuullisuudesta ei sivuilla ole kerrottu.

Sievi Capital Oyj

Verkkosivuillaan Sievi Capital Oyj mainitsee vastuullisuuden yhtenä yrityksen arvoista. Missään muualla vastuullisuudesta ei kuitenkaan ole mainintaa, eikä vuosikertomuksessa ole vastuullisuudesta mitään.

Verdane Capital Advisors

Verdane Capital Advisors ei mainitse vastuullisesta sijoitustoiminnasta verkkosivuillaan. He ovat saaneet ympäristösertifikaatin hiilidioksidipäästöjen vähentämisestä, ja kertovat tekevänsä jatkuvasti työtä ympäristön hyväksi.

Muut yritykset, joilla vastuullisuus on integroituna toimintaan ja periaatteisiin

3i Nordic Plc

3i Nordic Plc on yritysesityksessään nostanut vastuullisen sijoittamisen heille tärkeäksi aiheeksi. He mainitsevat arvostavansa korkeita ESG-standardeja sekä noudattavansa YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita. He kertovat integroineensa nämä vastuullisen sijoittamisen menettelytavat omaan investointitoimintaansa.

CapMan Group

CapMan Groupilla on selkeästi kiinnostusta vastuullisuuteen ja sen huomaat heidän verkkosivuiltaan. Heillä on laajasti kerrottu ESG-näkökohdista ja siitä, kuinka he noudattavat YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita. He esittelevät sivuillaan heidän omat vastuullisen sijoittamisen periaatteet sekä vastuullisuudesta heidän kohdeyrityksissään yritysesityksien avulla.

EQT Partners Oy

Yrityksen verkkosivujen etusivulla EQT Partners Oy:llä on mainintaa vastuullisuudesta, ja sivuja selaamalla löytyy paljon tietoa heidän vastuullisesta toiminnastaan. He kertovat noudattavansa YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita, arvostavansa ESG-näkökohtia sekä kertovat omista vastuullisuusperiaatteistaan. Heillä on oma vastuullisen sijoittamisen työryhmä, jonka avulla he haluavat kehittää ja valvoa omaa sekä sidosryhmiensä vastuullista toimintaa.

IK Investment Partners

IK Investment Partners ilmoittaa verkkosivuillaan sijoitustoimintansa tapahtuvan vastuullisin periaattein. Vastuullinen sijoittaminen on yksi heidän toimintaa ohjaavista arvoista. Heillä on omat periaatteet vastuulliselle sijoittamiselle. He noudattavat omassa toiminnassaan ESG-näkökohtia, sekä odottavat näiden noudattamista myös kohdeyrityksiltään.

Nordic Capital

Vastuullisuudesta kerrotaan Nordic Capitalin verkkosivuilla laajasti. ESG-näkökohdat on otettu toiminnassa huomioon, ja tukea vastuullisuusasioiden edistämiseen tarjotaan myös kohdeyrityksille. Heillä on omat vastuullisen sijoittamisen menettelytavat.

Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra

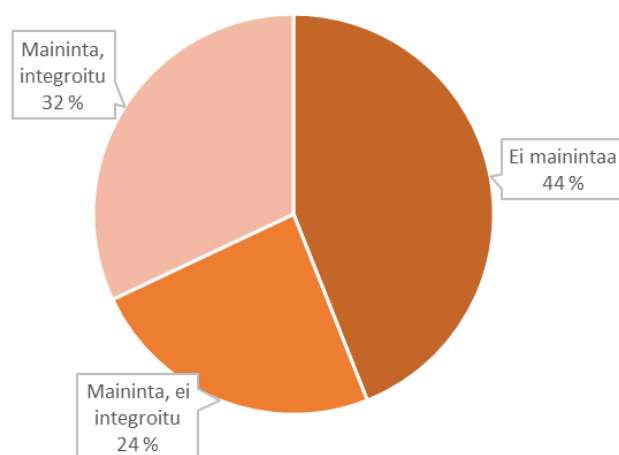
Sitra kertoo sijoittavansa pääasiassa rahastoihin, jotka edistävät ekologisten, sosiaalisten sekä hyvinvointiongelmien ratkaisuun tähtäävää liiketoimintaa. Vastuullisuus on integroituna sijoitustoimintaan, heillä on verkkosivuillaan julkaistu pitkä artikkeli aiheesta Vastuullinen sijoittaminen Sitrassa (<http://www.sitra.fi/artikkelit/vastuullinen-sijoittaminen-sitrassa>).

Suomen Teollisuussijoitus Oy

Vuosikertomuksessaan Suomen Teollisuussijoitus Oy on esitellyt vastuullisen sijoitustoimintansa ja omat vastuullisen sijoittamisen periaatteet. He edellyttävät, että sijoituskohteet ottavat omassa toiminnassaan huomioon yritysvastuun asiat. Suomen Teollisuussijoitus Oy on sitonut vastuullisuuden vahvasti omaan sijoitustoimintaansa.

Triton Advisors Limited

Vastuullinen sijoittaminen on keskeistä yrityksen toiminnalle; ESG-näkökohdat ja YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet huomioon ottaen ja niitä noudattaen. Triton Advisors Limitedin sijoituskomitea vastaa ESG-näkökohtien toteutumisesta, ja vastuullisuusasioille on nimetty oma vastuuhenkilö.

Kuvio 16. Muiden jäsenyritysten vastuullisuusviestintä verkossa

Jäsenet, joilla ei mainintaa vastuullisuudesta

- Danske Capital
- Espoon kaupunki
- Fourton
- Helsingin yliopisto
- Inventure
- Merimieseläkekassa
- Pro
- SAK
- Turun yliopisto

Jäsenet, joilla vain vähän mainintaa vastuullisuudesta:

Aalto-yliopisto

Aalto-yliopiston verkkosivuilta oli vaikeaa löytää informaatiota sen sijoitustoiminnasta ja sijoitustoiminnan vastuullisuudesta. Aalto-korkeakoulusäätiön hallituksen vuoden 2012 toimintakertomus- ja tilinpäätöksestä löytyi tekstiä aiheesta. Siellä kuitenkin mainitaan aiheesta vain hyvin lyhyesti. Toimintakertomuksessa mainitaan, että heidän sijoitustoimintaa ohjaa hallituksen hyväksymä sijoitusstrategia. Näin ollen viime käden vastuu sijoitustoiminnasta on hallituksella. Toimintakertomuksessaan Aalto-yliopisto myös mainitsee, että kaikki sen sijoitustoiminnan ulkopuoliset kumppanit ovat allekirjoittaneet YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet.

Eufex

Eufex Pankki Oyj:n verkkosivuilla on maininta, että he ovat allekirjoittaneet YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet. Sivulla kerrotaan yrityksen riskienhallinnasta heidän liiketoiminnassa, mutta erillistä vastuullisuusosiota ei siellä ole, eikä vastuullisuudesta heidän sijoitustoiminnassa esitellä lainkaan.

Evli

Evlin verkkosivuilta löytyy erillinen osio vastuullisuusasioille, jossa mainitaan se, että he ovat allekirjoittaneet YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet. Siellä myös mainitaan heidän Finsif-jäsenyys, sekä osallistuminen Carbon Disclosure Project (CDP) – projektiin. Heidän Helsingissä sijaitsevalle pääkonttorille on myös myönnetty WWF:n Green Office-merkin käyttöoikeus. Mitään käytännön esimerkkejä vastuullisesta sijoittamisesta tai ESG-asioiden soveltamisesta liiketoimintaan ei kuitenkaan ole esitelty.

eQ

Niin kuin aiemmin on jo todettu, eQ:lla on mainintaa vastuullisuudesta verkkosivuiltaan, mutta sitä ei ole sen tarkemmin esitelty miten se on integroitu heidän liiketoimintaansa.

GreenStream Network

GreenStream Network mainitsee omaisuudenhoitotoimintaa koskevalla verkkosivullaan allekirjoittaneensa YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet ja olevansa yksi Finsifin perustajajäsenistä. Muuta vastuullisuudesta ei sivuilla mainita.

Kela

Kela mainitsee vuoden 2012 toimintakertomuksessaan toimivansa vastuullisesti, myös sijoitustoiminnassa. Muuta vastuullisuudesta ei mainita.

PAM

PAMin verkkosivuilla esitellään PAMin ympäristövastuullisuutta. Heillä on omat ympäristöperiaatteet. Muista vastuullisuuden osa-alueista ei ole mainintaa. He mainitsevat, että lähtökohtana PAMin eettisyydessä on vastuullisuus sekä ihmisistä että luonnosta.

Seligson & Co

Seligson & Co:n verkkosivuilla vastuullisuudesta oli maininta yhdellä lauseella, jossa kerrottiin heidän allekirjoittaneen YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet. Samassa lauseessa kerrottiin heidän toimivan aktiivisesti näitä periaatteita Suomessa edistävässä Finsif-järjestössä.

SP-rahastoyhtiö

SP-rahastoyhtiöiden sivuilla on maininta Finsif-jäsenyydestä sekä siitä, että he ovat allekirjoittaneet YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet. Vastuullisuustoimien kuvaus on kuitenkin melko suppeaa.

Jäsenet, jotka toimivat vastuullisesti sekä vaativat sitä kohdeyrityksiltään:

Aberdeen

Aberdeenin suomenkielisillä verkkosivuilla ei ole mainintaa vastuullisuudesta, mutta heidän konsernin englanninkielisiltä sivuilta löytyi oma osionsa vastuullisuudelle. He ilmoittavat vastuullisuuden olevan osa heidän ydintoimintaansa ja strategiaansa ja he julkaisevat yritysraportteja.

Aktia

Aktia kertoo verkkosivuillaan harjoittavansa vastuullista sijoitustoimintaa. Pääomasijoitukset tehdään vastuullisten sijoitusperiaatteiden mukaan. Erillistä vastuullisuusanalyysiä tai ympäristötutkimusta ei teetä yrityksistä, joihin sijoitusrahastojen varoja sijoitetaan, vaan sijoituksissa pyritään sen sijaan välttämään tiettyjen toimialojen yrityksiä. Tällaisia toimialoja ovat muun muassa ase- ja tupakkateollisuus, sekä uhkapelitoiminta. Pääasiallisen huomion kohteena ovat yritysten päätoimialat, mutta myös sivutoiminnat otetaan huomioon päätöksenteossa. Aktian sijoituspäätöksiin vaikuttaa kohdeyritysten suhtautuminen vastuullisiin kysymyksiin, eikä suoria sijoituksia tehdä yrityksiin, joiden tiedetään esimerkiksi käyttävän lapsityövoimaa tai rikkovan ympäristösäännöksiä. Aktia ilmoittaa noudattavansa YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita ja he ilmoittavat olevansa Finsifin jäsen.

Dasos Capital Oy

Dasoksella vastuullisuus on osana heidän ydintoimintaa, niin kuin liitteessä kaksi esiteltiin.

Etera

Etera ilmoittaa olevansa vastuullinen sijoittaja. He ovat sitoutuneet noudattamaan YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita. Heillä on omat vastuullisuusperiaatteet ja

he ilmoittavat olevansa Finsifin jäsen. He ovat myös allekirjoittaneet sopimuksen GES Investment Services:n kanssa, joka tarkastaa Eteran osake- ja korkosalkun kaksi kertaa vuodessa ja arvioi Eteran salkussa olevien yhtiöiden vastuullisuutta.

Alfred Berg

Alfred Bergin vastuullisesta sijoitustoiminnasta löytyi tietoa heidän Eettiset ohjeet-sivulta. He kertovat toimivansa eettisesti ja että he ovat allekirjoittaneet YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet. Heillä on omat eettiset ohjeet (ESG Policy) toiminnalleen.

EIRIS

EIRIS on maailmanlaajuinen tutkimustuottaja vastuullisesta liiketoiminnasta. He ovat allekirjoittaneet YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet ja tutkimustyöllään pyrkivät edesauttamaan vastuullista sijoittamista kansainvälisesti.

Ethix SRI Advisors

Ethix SRI Advisors tarjoaa vastuulliseen ja kestäväan sijoittamiseen erikoistuneita asiantuntijapalveluita. Heillä on Code of Conduct omalle toiminnalleen, jonka jokainen yrityksessä työskentelevä tulee ymmärtää, sitä noudattaa, sekä pitää huolta, että muutkin näin toimivat.

FIM

FIM:in verkkosivuilla on esitelty sekä FIM:in vastuullinen yritystoiminta että FIM:in vastuullinen sijoitustoiminta. Finsifin jäsenyyden ja YK:n vastuullisten periaatteiden noudattamisen lisäksi he toteuttavat vastuullisuutta vaatimalla sijoituskohteiltaan erilaisien normien noudattamista. He käyttävät myös ulkopuolista asiantuntija-apua rahastojensa omistuksien tarkastukseen. He eivät pääsääntöisesti rajaa mitään sijoitusmarkkinoiden toimialaa pois, muutama rahasto pois lukien.

GES Investment Services

GES Investment Services tarjoaa asiantuntija-palveluita ESG-asioiden integroinnissa sijoitusalan yrityksiin. Luonnollisesti näin ollen vastuullisuusasiat on hyvin otettu huomioon myös yrityksen omassa toiminnassa.

Handelsbanken

Handelsbanken tavoitteena on toimia vastuullisesti jokaisella toiminnan osa-alueella. Handelsbanken on allekirjoittanut YK:n Global Compactin sekä YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet. Handelsbanken käyttää ulkopuolista konsulttia sijoituskohteidensa toiminnan vastuullisuuden arvioinnissa, sekä on rajannut kiellettyjä aseita valmistavat yritykset mahdollisten sijoituskohteidensa ulkopuolelle.

HYY-Yhtymä

HYY-Yhtymä on Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan omistama yritysryhmä, jonka toiminta koostuu kiinteistö-, sijoitus-, majoitus- ja ravintola- sekä kustannustoiminnasta. Vastuullisuus on yksi heidän arvoistaan, ja heidän verkkosivuiltaan käy selkeästi ilmi kuinka vastuullisuus on integroitu heidän jokapäiväiseen toimintaansa.

Ilmarinen

Ilmarinen on integroinut vastuullisuuden sijoitustoimintaansa, ja se näkyy yrityksen verkkosivuilta. Ilmarinen oli ensimmäinen suomalainen yritys, joka allekirjoitti YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet. Ilmarinen painottaa vastuullisuutta sijoittamisessa ja heillä on vaatimuksia vastuullisuusasioissa sijoituspäätöksiä tehdessä.

Työeläkevakuutusyhtiö ELO

Työeläkevakuutusyhtiö ELO syntyi 1.1.2014, kun LähiTapiola Eläkeyhtiö ja Eläke-Fennia fuusioitui. ELO:n omia raportteja ei ole vielä luonnollisesti julkaistu, eikä heidän sijoitustoiminnan verkkosivut olleet vielä julkaistu tätä tutkimusta tehdessä.

Keva

Verkkosivuillaan Keva kertoo olevansa vastuullinen sijoittaja, ja ilmoittaa allekirjoittaneensa YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet. ESG-asiat on integroitu heidän sisäisiin prosesseihin, ja heillä toimii oma vastuullisen sijoittamisen ohjausryhmä.

Kirkon keskusrahasto

Vastuullisuus on Kirkon keskusrahastolle verkkosivujen perusteella tärkeää. Kirkon keskusrahasto ylläpitää sivustoa nimeltä Vastuuta sijoittamiseen, joka on suunnattu kaikille vastuullisesta sijoittamisesta kiinnostuneille. Kirkko ei pelkästään itse halua toimia

vastuullisesti; se vaatii sitä sijoituskohteiltaan, sekä pyrkii edistämään muita toimimaan myös vastuullisesti.

KPMG

KPMG ilmoittaa verkkosivuillaan toimivansa vastuullisesti. Heillä on oma vastuullisuusstrategia. KPMG on yksi FIBS:n perustajajäsenistä. KPMG-ketjun jäsenyritykset ovat sitoutuneet YK:n Global Compact -aloitteeseen ja sen periaatteisiin.

LähiTapiola Varainhoito

LähiTapiola Varainhoito palkittiin vuonna 2013 Vuoden vastuullisin sijoittaja – palkinnolla Scandinavian Financial Research (SFR) asiakastutkimuksissa. Vastuullisesta sijoittamisesta LähiTapiola sai parhaimmat pisteet. LähiTapiola on allekirjoittanut YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet ja on yksi Finsifin perustajajäsenistä. Heillä on myös omat vastuullisuuden arvioinnin prosessit sekä neljä erilaista vastuullisuusluokkaa suorille sijoituksille.

Mandatum Life

Mandatum Life esittelee yritysvastuuta toiminnassaan varsin kattavasti. Yritysvastuulle suunnatut sivut kertovat, että Mandatum Life toimii vastuullisesti muun muassa vakuuttamalla yrittäjiä sekä sitouttamalla ja motivoimalla henkilöstöä. Yritysvastuu tuntuu olevan sidottu yrityksen ydintoimintaan, ja muutamat esimerkit sitä myös edustavat.

Nordea

Nordea esittelee verkkosivuillaan kuinka yritysvastuuta toteutetaan yrityksen eri osalualueilla. Yritysvastuuta esitellään Nordeassa henkilöstön, ympäristön sekä sidosryhmien näkökulmasta. Nordea on julkaissut yhteiskuntavastuuraportteja vuosittain vuodesta 2008 alkaen. Yritysvastuusta on viestitty kattavasti ja läpinäkyvästi.

Northern Star

Yrityksen verkkosivuilta on löydettävissä vastuullisuuteen liittyvää tietoa. He kertovat allekirjoittaneensa YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet. Vuodesta 2009 alkaen he ovat julkaisseet vastuullisuuskatsauksen vuosittain. Vastuullisuus on osa heidän ydintoimintaa ja se on läpinäkyvästi esitelty.

Odin

Odin ja etiikka –sivulla Odin ilmoittaa allekirjoittaneensa YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet, sekä integroivansa ne sijoitusprosesseihinsa. Se ilmoittaa myös kannustavansa muita sijoittajia allekirjoittamaan YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet, ja tarjoaa yhteystiedot lisätietojen saamiseen yritys vastuuasioissa.

OP Rahastoyhtiö

Vastuullisesta sijoittamisesta on kerrottu kattavasti OP Rahastoyhtiöiden verkkosivuilla. OP Rahastoyhtiö on allekirjoittanut YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet ja ilmoittaa noudattavansa niitä kaikissa aktiivisesti hoitamissaan OP-rahastoissa. Heillä on myös erityisiä kestävän kehityksen teemarahastoja.

Osuuskunta Tradeka-yhtymä

Verkkosivuillaan Osuuskunta Tradeka-yhtymä ilmoittaa vastuullisuuden olleen aina tärkeänä osana sen toimintaa. Niin taloudellista, sosiaalista kuin ympäristövastuutakin on esitelty kuvaavasti erilaisten käytännön esimerkkien avulla.

Pohjola Varainhoito

OP-Pohjola-ryhmällä on oma yhteiskuntavastuuohjelma, joka käsittää viisi teemaa, niiden KPI-mittarit sekä tavoitteet mittareille. He ovat raportoineet vastuullisuusraportoinnin osaksi ryhmän vuosiraportointia. Vastuullisuus on keskeinen osa OP-Pohjolan arvoja ja strategiaa, ja ryhmä ilmoittaa sitoutuneensa edistämään yhteiskuntavastuuta liiketoiminnassaan.

Quorum

Verkkosivuillaan Quorum ilmoittaa vastuullisuuden olevan yritykselle erittäin tärkeä asia. He ilmoittavat olevansa Finsifin jäsen, ja esittelevät kattavasti sen, miten he toteuttavat vastuullisuutta läpi toimintansa.

SEB

SEB kertoo verkkosivuillaan pyrkivänsä liittämään kestäväen kehityksen osaksi heidän liiketoimintaa. Heillä on oma liiketoiminnan kestävyysstrategia, jossa painotetaan kolme vastuualuetta. Vastuullisuus vaikuttaa verkkosivujen perusteella olevan integroituna heidän ydintoimintaan.

Sitra

Sitra ilmoittaa verkkosivuillaan liittyneensä Finsifiin ja ilmoittaa sitoutuneensa noudattamaan YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita. Kuten edellisessä liitteessä todettiin, vastuullinen sijoittaminen on Sitralle ensiarvoisen tärkeää, ja siitä on heidän verkkosivuillaan kattavasti kerrottu.

Solidium

Vastuullisuus on verkkosivujen mukaan integroitu kaikkeen Solidiumin tekemiseen. Vastuullisuus nähdään osana koko liiketoimintaa. Yritysvastuutyötä Solidiumissa on tehty vuodesta 2010 lähtien.

Suomen Teollisuussijoitus Oy

Vastuullinen sijoittaminen on otettu Suomen Teollisuussijoitus Oy:ssä laaja-alaisesti huomioon toiminnan eri osa-alueilla, ja se näkyy heidän verkkosivuiltaan. He kertovat olevansa Finsifin jäsen, ja he julkaisevat vuosittain yritysvastuuraportin. Vastuullisuutta toteutetaan Suomen Teollisuussijoitus Oy:ssä kahdella tasolla: yhtiö toimii itse vastuullisesti ja edellyttää myös, että sijoituskohteena olevat yritykset toimivat vastuullisesti ympäristöllisissä, sosiaalisissa sekä talouteen ja hallintoon liittyvissä asioissa.

Taaleritehdas

Taaleritehdas ilmoittaa verkkosivuillaan tahtovansa edistää vastuullista sijoittamista. He ovat integroineet vastuullisuuden myös omaan toimintaansa eri osa-alueilla. He kertovat allekirjoittaneensa YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet.

Varma

Varma kertoo vuoden 2012 vuosikertomuksessa olevansa vastuullinen sijoittaja. Vastuullisuutta seurataan ja toteutetaan Varmassa yleisesti niin taloudellisesta, sosiaalisesta

kuin ympäristövastuunkin kannalta. He ilmoittavat allekirjoittaneensa YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet.

VER

Vuoden 2012 vuosikertomuksessa VER ilmoittaa muiden tapaan allekirjoittaneensa YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet. He pyrkivät kehittämään ja toteuttamaan VER:lle sopivaa kestävän kehityksen toimintatapaa. He ilmoittavat olevansa Finsifin jäsen. Vastuullisuus-teema on vuosikertomuksessa vahvasti esillä.

Ålandsbanken

Ålandsbanken ilmoittaa verkkosivuillaan allekirjoittaneensa YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet vuonna 2010. He soveltavat periaatteita sijoituskohteita valittaessa ja he käyttävät periaatteita työkaluna, jonka avulla he voivat systematisoida vastuulliseen sijoittamiseen liittyvää työtapaa. Ålandsbankenilla on oma ympäristöpolitiikka.